

NOVADNIEKS

OTRDIEN,
1991. gada 19. martā

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 29 = 30
(6188 = 6189)

● Laikraksts iznāk otrdienās

● Cena: abonentiem 22 kap., mazumtirdzniecībā 30 kap.

ZIŅAS

Aglonas pagastā ir aptuveni 5000 hektāru zemes. Zemes komisijā jau iesniegti daudzu bijušo īpašnieku un viņu mantinieku pieteikumi īpašuma tiesību atgūšanai. Vietējie iedzīvotāji un kādreizējie aglonieši jau pieprasījuši pāri par 2000 hektāriem.

Pirmajā pusgadā rajona zemnieku saimniecības no centralizētajiem fondiem saņems 100 tonnu spēkbarības.

Sestdien un svētdien rajona skolotāju koris viesojās Ventspils rajonā, kur sniedza vairākus draudzības koncertus.

Izskanējis priekšlikums, ka garīgo dziesmu festivāls notiks mūsu rajonā augustā.

Uz kārtējo domu apmaiņu pul-

cējās Preiļu un Līvānu sporta klubu, lauku sporta biedrības «Vārpa» un rajona sporta komitejas, atsevišķu sporta veidu pārstāvji. Saruna notika par rajona sporta attīstības struktūru pilnveidošanu perspektīvā sakarā ar līdzekļu deficītu.

Paredzams, ka rajona sporta dzīves attīstībai šogad izmantos aptuveni 185 tūkstošus rubļu. Piemēram, sporta klubam «Līvāni» pēc tāmes iedalīti 15 tūkstoši rubļu, Līvānu pilsētas basketbola komandu finansēšanai — 4500 rubļi, Preiļu volejbola komandai — 6 tūkstoši 846 rubļi, vieglatlētikai (Līvāni) — 10 tūkstoši rubļu, Preiļu futbola komandai — 10 tūkstoši rubļu. Ūdenssporta attīstībai paredzēts iedalīt 20 tūkstošus rubļu.

Saņemts kārtējais zēlsirdības sūtījums no Vācijas — grāmatas un medikamenti. Grāmatas nonāks skolu bibliotēkās, bet medikamenti — medicīnas iestādēs.

Latvijas basketbola čempionāta «B» klasē līvānietes savās mājās zaudēja Jelgavas sportistēm un, diemžēl, atvadijās no cerībām iekļūt «A» klasē. Atlikušajās spēlēs līvānietes centīsies saglabāt vietu pirmajā trijniekā.

Pēc ilgām pārdomām Aglonas pagasta paju biedri ir piekrituši rajona patērētāju biedrību savienības priekšlikumam: izveidot Aglonā savu patērētāju biedrību. Pilnvaroto sapulcē ievēlēja priekšsēdētāju — Antonu Bēķi, kurš agrāk veica pagasta izpildkomitejas priekšsēdētāja pienākumus.

Lielākā rajona arodorganizācija, kura apvieno lauksaimniekus, pērn izmantoja ap 300 ārstniecisko, tūrisma un atpūtas ceļazīmju. Šogad sakarā ar cenu paaugstināšanos ceļazīmju skaits noteikti saruks. Tomēr arodkomitejā ir pārliecināti, ka, ie-

spējams, lielāka sadarbība būs ar Lietuvas kūrortiem, kur jau noteikta stingra cena — 351 rublis par ārstēšanās ceļazīmi. Republikas — ārstniecisko un atpūtas namu ceļazīmju plānotās un piedāvātās cenas pagaidām neviešot nekādu optimismu.

Agrofirma «Turība» saviem paju biedriem beidz maksāt mantiskās pajas. Nākamēnes pilnībā tiks izrēķinātas darba pajas — statūtās noteiktajā kārtībā sāksies šo paju izmaksas.

Līvānu stikla fabrika pagaidām ir noslēgusi līgumu tikai ar Zviedriju par produkcijas nosūtīšanu uz šo Skandināvijas valsti. Tiek meklētas iespējas produkcijas eksportam uz citām valstīm, lai vismaz spētu noturēties iepriekšējā gada līmenī. Bet tikai atdot produkciju un neko nesāņemt pretī, kā tas ir šobrīd, uzņēmums nav ieinteresēts.

... pie kamīna

vecās pils zālē

Septītajā martā Preiļos ieradās daudznozaru ražošanas pakalpojumu firmas «Renesanse» pārstāvis Arnolds Bukmanis, galvenais arhitekts Valentīns Silamiķelis un pieaicinātais eksperts. Kopā ar rajona galveno arhitektu Viktoru Nikolajevu viņi apskatīja Preiļu pili.

A. Bukmanis: — Beidzot mūsu sabiedrība sāk domāt par vēsturisko celtnu atjaunošanu.

V. Silamiķelis: — Pēc pils apskates vāru secināt, ka iepriekšējie celtnieki nav veikuši darbus saskaņā ar projektu. Konkrēti, nav ielikti nostiprinājumi metāla siju galos, virs logu ailēm. Nepareizi izbūvēts jumta karkass, tāpēc viss jāplēš nost un jābūvē no jauna ar kārniņu jumtu. Ja pasūtītājam pietiks naudas un būs celtniecības materiāli, slēgsim līgumu. Ceru uz sadarbību un, kas to zina, pēc gadiem — varēšu pasēdēt pie kamīna vecās pils zālē.

ATTĒLA: firmas «Renesanse» pārstāvis un rajona galvenais arhitekts V. Nikolajevs vaigu vaigā ar pils pagātni, tagadni un nākotni...

J. Silicka foto

Latgale bez liniem

nav

iedomājama

Jau krietnu laiku nekūp linu fabrikas dūmenis, bet varētu strādāt līdz marta vidum — tik daudz bija sagādāts izejvielu. Taču lielu daudzumu linu saimīņu iznīcināja uguns. Sajā sezonā sarazots tikai 860 tonnas linsķiedras, tajā skaitā garās — 221 tonna (iepriekšējā

Intervija

bija 1028 tonnas). Tomēr darbs fabrikas teritorijā nav apstājies — celtnieki turpina jauno korpusu izbūvi, pašu laudis sākušies teritorijas sakopšanu. Linu fabrika iespiedusies Preiļupes likumā līdz Salties ietekai tajā un, droši vien, kopš laikiem, kad šeit tika likti pamati uzņēmumam, neviens nav domājis par sakopšanu. Gadu laikā krājušies metāla lūņi, pieauguši alkšņi un krūmi, savairojušās nezāles.

— Novācām visu apaugu, atstājot skaištākos bērzus, nojaucām vecās un nēvajadzīgās ēkas, vācam lūņus un gatavojam piegādei valstij. Tad teritoriju noplanēsim, daļā iesēsīm zālājus (mums pašiem ir arī zirgs), strādnieki varēs ierīkot sakņu dārziņus, bet vienā no pašlaik brīvākajiem stūriem uzcelsim siltumnīcas, — stāstīja rūpnīcas direktors Mihails Agurjanovs.

Tā sākās mūsu saruna. Nesen rūpnīcas pārstāvji bija Lauksaimniecības ministrijā. Ar ko atgriezās no turienes?

M. A.: — Runa bija par linu fabrikas patstāvību, par nākotnes izredzēm un uzdevumiem. Rezultātā radās ministrijas pavēle, kurā mūsu uzņēmums nosaukts par Valsts Preiļu linu fabriku un kurā oficiāli apstiprināta atdalīšanās no agrofirmas «Turība», tika apstiprināta materiālo un finansiālo resursu nodošanas un pieņemšanas komisija. Līdz ar to esam nonākuši rajona lauksaimniecības pārvaldes pārziņā. Turpinām celtniecību, precizējot linu pārstrādes tehnoloģiju, izdarot attiecīgas izmaiņas projektos, apgādē ar būvmateriāliem, iekārtu. Kā īpaši svarīgu gribu uzsvērt to, ka ražošanas apvienības «Latvijas lina» ģenerāldirektors S. Spakovska kungs šim gadam nolēma asinēt mums miljonu rubļu celtniecības turpināšanai. Un vēl — mūsu fabriks komplekss celtniecība ietilpināta Latvijas attīstības programmā. Līdz 1992. gada 1. martam kopā ar Linu audzētāju asociāciju iesniedzām priekšlikumus par ražošanas jaudu pilnīgu noslogošanu.

Kor.: — Ja rūpnīcā darbu organizē trijās maiņās, tad jau tagad sezonā var pārstrādāt līdz 4700 tonnām linu saimīņu, izgatavot līdz 1100 tonnām šķiedras. Tātad, kāds pašlaik ir nodrošinājums ar izejvielām, tas ir, uz kādu daudzumu linu saimīņu jūs varat cerēt šoruden un cik liela būs jaunās fabriks jauda?

M. A.: — Ar Preiļu rajona saimniecībām līgumi noslēgti par 1792 tonnu saimīņu piegādi, ar Daugavpili — par 518 tonnām. Ja to visu saņemsim, tad divām maiņām darba pietiks līdz 1992. gada 1. maijam. Trūkst vēl 500 tonnu. Jauncelamās fabriks jaudas atbilst 1800—2000 tonnu linsķiedras ražošanai, linu sējumu platības jāpalielina līdz četriem tūkstošiem hektāru. Tas viss ieskaitīts Jelgavas ražošanas apvienības «Latvijas lina» minimālo vajadzību apmierināšanai.

Kor.: — Jā, bet man zināms, ka saimniecības mīļu prātu samazina linu sējumu platības. Un arī jaunsaimnieki diez cik nav laimīgi, ja viņiem piedāvā audzēt kādus pāris hektārus.

M. A.: — Tā ir. Lielāko daudzumu, 60 tonnas, rēķinot šķiedrā, solās piegādāt kopsaimniecība «Vārkava», 40 tonnas «Dubna», 36 tonnas «Galēni», pa trim desmitiem tonnu «Silajāni», «Silūkalns» un Raina kolhozs. Tie tad arī ir drosmīgākie. Citi uz dzīvi raugās pesimistiski. Bet ne tālā, ne tuvākā pagātnē nav iedomājama Latgale bez liniem. Tiesa, pēdējā laikā šī kultūra bija nojūcīnāta ar zemo apmaksu. Citādi tas būs turpmāk. Noteikts, ka jau šogad iepirkuma cenas ir ievērojami augstākas. Linu stiebrīņu tonna kopā ar valsts subsidijām, ja tā ieskaitīta 1. numurā, tagad maksā līdz 2110 rubļu (salmiņu — līdz 1330 rubļiem). Labus stiebrīņus viegli var sarazot augusta rasās, ja tur izklāts uz lauka, kamēr sasniedz atbilstošu kondīciju. Tādējādi iegūt saimniecība, iegūt fabriks, iegūt arī valsts. Zemniekiem derētu nopietni padomāt un zināmu daļu zemes pārveidot saimniecībās atvēlēt liniem. Arvien mazāk cerību mums uz kokviņu, bet pašu mājas ražotais «ziemeļu zīds» nepievils. Lūk, raksturīgs piemērs: pērnad Balvu rajonā linu audzēja 19 zemnieku saimniecības, par spīti sliktajiem laika apstākļiem realizēja 29 tonnas šķiedras, un tās kvalitāte bija vairs 1. numura.

Vēl varu pastāstīt par kādu ieceri, ko realizē ražošanas apvienība «Latvijas lina». Par linu audumiem tā noslēdz barterdarījumus ārzemēs, vietā saņemot linu novākšanas tehniku. Šis importa mašīnas neaprodod, bet iznomā (izmēģinājumu partijas). Mums apvienība solījusi palīdzēt pirmām kārtām. Protams, ja kādam ir valūta, tad var arī nopirkt.

Kor.: — Tātad, fabriks peļņas daļa palielināsies?

M. A.: — Jā. Šogad peļņa mums bija 28 tūkstoši rubļu, bet tagad sakarā ar jaunajām vairumtirdzniecības cenām un izcenojumiem jābūt jau ar 400 tūkstošiem rubļu.

Kor.: — Bet kā ir ar jaunās rūpnīcas celšanu?

M. A.: — Var teikt kā agrāk — viss iet saskaņā ar grafiku. Janvārī celtniecības darbi veikti par 120 tūkstošiem rubļu, saņemta iekārta par 98 tūkstošiem rubļu. Šim cetursmim darbu apmaksāt un iekārtas iegādei vajadzīgi 380 tūkstoši. Līdz šā gada 1. janvārim (1984. gada cenās) kapitālieguldījumos apgūti 2,6 miljoni rubļu, celtniecības un montāžas darbos — 1,9 miljoni. Vairāk nekā no 40 paredzētajiem objektiem darbi uzsākti 15 galvenajos — teritorijas sagatavošana, ražošanas korpusu būve, pamatu celtniecība administratīvajam korpusam, daudz līdzekļu ieguldīts ūdensapgādes sistēmā, ceļu un laukumu ierīkošanā, salmiņu noliktavās, siltumtrasē, kanalizācijā un drenāžā — vārdus sākot, izvērstā plaša fronte.

Vistuvākajā nākotnē mums, kā jau teicu, jāsakārto teritorija un jānožog, jānoķir ražošanas korpusa jumts. Lai netecētu, jāturpina citi darbi. Nezinu, kā vēl ies, bet jau tagad, pēc speciālistu aprēķiniem, objekta pilnīgai pabeigšanai vēl vajadzīgi vismaz 18 miljoni rubļu. Ja šogad mums darbi būtu jāiekonservē, tad visu priekšnoteikumu veikšanai vajadzīgi miljoni rubļu, ja turpinām celtniecību — (būvniecībai, iekārtām, parādu nomaksāšanai u. c.) — 6,6 miljoni.

Kor.: — Tātad, dažos vārdos visu var pateikt tā: fabriks ir vajadzīga, tās būve turpinās, visi tiek aicināti vairāk sēt linus un vest stiebrīņus uz Preiļiem. Vajadzētu platības pakāpeniski palielināt, celt ražas un kvalitāti, lai līdz jaunā uzņēmuma saņemšanai varētu pilnībā izmantot tā jaudas.

M. A.: — Vēl pie visa gribētu piebilst, ka mūsu uzņēmuma laudis gatavi saimniecībām sniegt palīdzību linu audzēšanā. Pat vairāk — sākot ar pavasari un līdz rudenim, kad sāksies linu jaunās ražas sagāde, palīdzēt arī citos lauku darbos. Tātad, lai arī lūdzam saimniecības — slēdziet ar mums līgumus!

Ar M. Agurjanovu sarunājis
A. RANČANS

PSKP bankrots nedraud...

PSKP Centrālās Komitejas Lietu pārvaldes vadītājs N. Kručina brīdīngā žurnālistiem paziņojis, ka ekonomiskās grūtības skārušas arī kompartiju — PSKP budžets veidojoties sarežģītā finansiālā situācijā. Samazinājušies biedra naudas maksājumi, PSKP zaudējusi daudzus rentablus preses izdevumus, kas agrāk devuši partijas kasē lielas naudas summas. Turklāt — šie negatīvie procesi turpinoties... Taču īpašam uztraukumam (pēc

N. Kručina domām) pamata nesot, jo, raugi, PSKP iepriekšējos gados uzkrājusi solidu finansu rezervi, kas esot 4,9 miljardi rubļu. Bez tam dažādu rangū partijas komitejām piederot ēkas 133 miljardu rubļu kopvērtībā. Kompartija plānoņot izvērst komerciālu darbību...

Kā redzams, lai nu kam, bet PSKP bankrots nedraud.

(PĒC PRESES ZIŅĀM)

Cukurbiešu audzētājiem

Sniedzam informāciju par republikas cukurfabriku zonām līgumu slēgšanai par biešu piegādi valstij ar lauksaimniecībām un individuālajiem audzētājiem šim gadam. Orientējošs termiņš līgumu slēgšanai ar individuālajiem audzētājiem — no 15. marta līdz 1. aprīlim.

CUKURFABRIKU ZONAS

Liepājas cukurfabriks zona: Liepāja, Kuldīga, Ventspils, Saldu, Talsu, Tukuma un Dobeles rajons (izņemot saimniecības «Silāne», «Brivais ceļš», «Tērvete», «Bērze»).

Jelgavas cukurfabriks zona: Jelgava, Dobeles (izņemot iepriekš minētās saimniecības), Rīgas, Limbažu, Cēsu, Valmieras, Valkas, Ogres un Bauskas rajons («Svitene», «Bērstele», «Viesturī») un Aizkraukles rajona Daugavas kreisā krasta teritorija.

Jēkabpils cukurfabriks zona: Jēkabpils, Madonas, Gulbenes, Alūksnes, Balvu, Rēzeknes, Preiļu, Daugavpils, Ludzas, Krāslavas un Bauskas rajons (izņemot saimniecības «Svitene», «Bērstele», «Viesturī») un Aizkraukles rajona Daugavas labā krasta teritorija.

Telefoni informācijas precizēšanai:

Liepājas cukurfabriks — 72245,
Jelgavas cukurfabriks — 29449,
Jēkabpils cukurfabriks — 21156.
Cukurbiešu realizācijas noteikumi 1991. gadā:
— Cukurbiešu iepirkuma cena vīsu kategorijū saimniecībām — 136 rubļi tonnā;

Saimniecības, kas slēdz līgumus par cukurbiešu piegādi valstij (kopsaimniecības, valsts un zemnieku saimniecības), par katru pārdoņto cukurbiešu tonnu var nopirkt par vairumcenu 20 kilogramu cukura (vai 40 kg, ja saimniecība cukurbietes audzē pirmos trīs gadus), 600 kilogramu graizījumu un 15 kilogramu melases;

— Individuālie ražotāji — piemājas zemju lietotāji noslēdz līgumu par cukurbiešu pārstrādi līdz 3 tonnu apjomā. Sajā gadījumā par katru tonnu cukurbiešu viņiem ir tiesības nopirkt par vairumcenu 70 kilogramu cukura (pār cukurbietēm, kas tiek piegādātas vīrs 3 tonnām — 20 kilogramu cukura par katru tonnu izejvielas). Melasi un graizījumu individuālie ražotāji iegādājas pēc noteikumiem, kādi paredzēti par cukurbiešu piegādi valsts resursiem.

Zemnieku saimniecības, kas nēplāno izaudzēt vairāk par 3 tonnām cukurbiešu, slēdz līgumus pēc noteikumiem, kas paredzēti individuālajiem cukurbiešu audzētājiem.

A. ŠVERNIS,
LR LM Zemkopības galvenās pārvaldes vadošais speciālists

Par naudas lietām

Baumas, ka teju teju izņēms no apgrozības arī 25 rubļu banknotes, atspēkojis republikas Valsts bankas valdes priekšsēdētājs Alfrēds Berģs-Bergmanis.

Tādas akcijas, kādu piedzīvōjām janvāra nogalē, nebūs, — viņš teicis. — Patiešām, tiek drukātas jauna parauga 25 rubļu naudas zīmes, un tās droši vien drīzumā parādīsies pie mums. Paredzēts, ka aptuveni piecus līdz desmit gadus vecās un jaunās banknotes eksistēs līdzās ar vienādām tiesībām un vienādu pirk spēju. No apgrozības pakāpeniski tiks izņemtas nolietotojšos vecās 25 rubļu naudas zīmes, tās vienkārši aizstājot ar jaunajām, kas ir augstākas klases, ar sarežģītāku, mūsdienīgāku ražošanas tehnoloģiju.

Kā parādīja nesen Tallinnā notikušais valūtas aukcionā, padomju naudas vērtība turpina samazināties. Viens ASV dolārs šajā izsolē tika pārdoņs vidēji par 43,51 rubļi (pavisam pārdoņti 137442 dolāri), viena vācu marka — par 23,98 rubļiem, viena somu marka — par 11,50 rubļiem, viena zviedru krona — par 7,25 rubļiem, viena norvēģu krona — par 7,15 rubļiem. Salīdzinājumam: 28. februārī Maskavā notikušajā valūtas izsolē viens dolārs maksāja vidēji 35,05 rubļus.

Satriecošu ziņu nupat pavēstīja avīze «Komsomolskaja pravda». Novosibirskā, Krievu ielas 3. mājas atkritumu savācējā atrasti

Mežu un dārzu dienas

«Sakopsim Latvijas ainavu!» — ar šādu devīzi no 13. aprīļa līdz 19. maijam notiks Mežu un dārzu dienas.

Mums ir brīvs Latvijas Mežu dienu pieredze, proti, tauta dažos gados izkopa savas zemes ainavu, sastādīja mežus, dārzus, biezis un alejas, apzinādāmās šā darba valstisko jēgu un savu spēku. Darbā nesavtīgi piedalījās visi — lieli un mazi, strādnieki un zemnieki, skolēni un skolotāji, inteliģence un valsts vadītāji. Šī tradīcija ir laba un tapēc atjaunojama.

Aicinām visus Latvijas iedzīvotājus rūpīgi gatavoties Mežu un dārzu dienu galvenajiem darbiem, ko veiksīm laikā no 13. aprīļa līdz 19. maijam. Protams, maijā darbi netiks pārtraukti — strādāsīm visu sezonu un padarīto vērtēsīm rudenī!

Katrā rajonā, pagastā, saimniecībā vēlams nolūkot galveno jūsu uzmanības un darba vietu — dārzu, parku, aleju, ezeru, upi vai m. t.

Šogad galvenokārt centīsīmies sakopt agrāk veidotos stādījumus — aizvākt bojātos kokus un krūmus, iztīrīt notekgrāvjus, caurtekas, strautus un upītes, lai novērstu mežu un apstādījumu pārpurvošanos. Tīrīsīm grāvjus gar ceļiem un ielām, lai samazinātu peļķes un novērstu augsnes blīvēšanas. Vāksīm lapu un sīkzaru trūdu, lai atjaunoņu koku un krūmu barošanas. Kopšanas darbus varētu mēnēt vēl un vēl.

Jauni stādījumi tomēr veidojami pēc pārdomāta projekta, iepriekš pasūtoņ vajadzīgos stādus.

Aicinām visus Latvijas iedzīvotājus ar atbildību un mīlestību darboties Mežu un dārzu dienās.

Mūsu visu kopīgs darbs vajadzīgs Latvijas ainavai.
NO MEŽU UN DĀRZU DIENU RICĪBAS KOMITEJAS AICINĀJUMA

divi (!) miljoni rubļu 100 rubļu banknotēs. Tiesa, tie ir 1961. gada parauga, turklāt saplēstī. Šis bagātības īpašnieks nav nošķaidrots.

Kultūras dzīve: informācija

Kultūras nodaļa uzsākusi gatavošanos Garīgās mūzikas festivālam. Ir panākta vienošanās ar Rīgas metropolijas kūrīju par kopēju sadarbību šajā jomā. Lai izveidotu svētku plakātu un noformējumu, mākslinieks Jānis Ozers iepazīnās ar festivāla norises vietām.

Ventspilī divas dienas uzturējās rajona skolotāju koris. Kopējā dziedāšana veido jaunu sadarbību. Šogad gaidāma ventspīlnieku atbildes vizīte.

Mūsu keramiķiem šobrīd darba pilnas rokas — tuvojas gadskārtējās Keramikas dienas. Centrālīe pasākumi notiks 6. un 7. aprīlī Rēzeknes pusē. Pirmajā dienā atklās izstādi muzejā un Jānim Pujātam veltīto Gaigalovā. Nākošajā dienā paredzēta Ušpeļu cepla izņemšana un lielās izstādes atklāšana mākslas skolā, Baltajā baznīcā — svečturu izstāde un aizlūgums, Feimaņos būs pieejami saimniecības trauki. Bet noslēgumā — Podu gāšanas balle Maltā.

Rušanā notika Latgales kinoamatieru skate. Daugavpīlī pārstāvēja Valentīns Margevičs, Ludzu — Andrejs Kondratovs un bērnu klubs «Stars» (vadītājs Jevģēnijs Dubrovkis). Visvairāk bija mājīnieku. Savus darbus rādīja Viktors

Nikolajevs ar Sergeju Sakurski un Adolfs Akmanis. Videofilmu jomā startēja tikai mūsu Pēteris Bernāns.

Jaunieši un deju kolektīvu vadītāji kārtējās nodarbībās apguva pa vienai jaunaļ iedz.

Pirmo reizi kultūras nodaļas padomes sēdē godināja jubilarus — rajona kultūras nama direktori Valentīnu Upenieci un rajona centrālās bibliotēkas pārvietojamās nodaļas vadītāju Janīnu Eiduku.

Sēdē vienojās arī par kultūras darbinieku dienas atzīmēšanu. Šogad tas būs 13. marts.

Pensijā tika izvadīta Upenieku bibliotēkas vadītāja Anna Upeniece — viena no ilggadējākām rajona kultūras darbiniecēm, īsta savas puses pazīnēja un patriote.

Bet semināra turpinājumā bibliotekāri pārsprīda Alfrēda Dzīļuma grāmatu «Saplēstā krūze». Un šeit lasītāju domas dalījās, jo kā nekā grāmata veltīta ģimenes problēmām. Un katram šeit ir sava sakāmā. Tāpat kā Vanagu bibliotēkas vadītājai Anastasijai Vaivodei. Neizpalīka arī šī nu jau labi pazīstamā ģimenes ansambļa dziedāšana.

Vienotība vai vienādība?

● Februāra beigās Latviju aplidoja vēsts, ka trīs dienas Augstākās Padomes deputāti apmeklēs savus vēlētajus un dalīsies ar viņiem savās domās par Latvijas Republikas pašreizējo stāvokli un Latvijas iedzīvotāju aptauju. Līvānu pilsētas vēlētāji ar nepacietību gaidīja savu deputātu N. Bejska kungu.

Trīs dienas Bejska kungs tikās ar vēlētājiem darba kolektīvos pilsētā un pagastos. Pēdējā tikšanās notika 1. marta vakarā Līvānu kultūras namā, kur apmeklētāju skaits nebija pārāk kupls, bet tas nebija par šķērslī klātesošajiem sekot deputāta domu gājiem. Savā runā viņš aplūkoja trīs punktus:

1. Attiecības ar Latvijas Komiteju.

2. Stāvoklis pasaulē un Augstākās Padomes darbs.

3. Sūdzība Augstākās Padomes Prezidijam sakarā ar deputāta neseno piedalīšanos Latvijas Komitejas rīkotajā sapulcē, kurā piedalījās arī Latvijas Komitejas pārstāvji.

Par Bejska kunga runā izskanējušo pilsoņu kustības vadības novērtējumu var strīdēties gari un plaši, bet tas nav mans nolūks. Katram ir savas domas! Kaut gan deputāta kandidāta programmā Bejska kungs iestājās par 1918. gada 18. novembra proklamētās Latvijas Republikas tiesisku atjaunošanu, tagad viņš ir nosvērējis otrās (baltslāvu) republikas veidotāju pusē. Deputāta kungs ir izvēlies mazāko pretestības ceļu, kurš ir daudz gludāks, kurā nevar notikt negaidīti pagriezieni, kritieni un arī zilumi.

Bet tāda, laikam, ir dzīve. Arī deputāts ir tikai cilvēks, un cilvēciskās vērtības (nogurums, apātija, «dzīve ir tikai viena») nav viņam svešas. Slikti ir tas, ka vājums parādās otrā, kad vajadzīga Latvijas Republikas pilsoņu tiesību konsekventa aizstāvība, iestāšanās par latviešu nāciju atdzimšanu. Vislielākais, pēc manām domām, ir tas, ka Bejska kungs nezina vai negrib zināt, kuro spēku politiku iesteno LTF frakcija Augstākajā Padomē, uz ko tas ved un kādas tam nākotnē var būt sekas. Šos jautājumus es deputātam gribēju uzdot tikšanās laikā.

Sajā brīdī negaidīti iejaucās spēki, kuri uzskata, ka deputāta darbība neatbilst deputāta statusam, jo piedalīšanās Līvānu Pilsoņu komitejas rīkotajā sapulcē diskreditēto deputātu vēlēšanu acīs. Katram vēlētājam (ja viņš ir balsojis par deputātu) ir tiesības izteikt savas domas un prasības. Tas ir demokrātijas pirmais pamatlūgums. Man (varbūt arī lasītājiem) vislielāko izbrīnu izraisīja tas, ka oponente izrādījās ekskursordze un ekspartordze E. Rubine, kura vēlēšanu laikā iestājās par J. Salenieka (eksprokurora un eksministra) izvirzīšanu un izvēta aktīvu agitāciju Līvānu I. vidusskolas skolotāju un skolēnu vidū.

Tagad viņa, atceroties «vecos labos laikus», lika deputātam savā uzrunā atskatīties par «nepielājamu un amorālo» sadarbību ar Latvijas Komitejas pārstāvjiem

sapulcē. Kad deputāts atbildēja, ka viņa viedoklis pilnībā nesakrīt ar Latvijas Komitejas pārstāvju izteikumiem, tad E. Rubine (kā kādreiz no partijas «sapulces tribīnes») aizdusmām aizturēja, trīcošā balsī teica: «Kā, un jūs, jūs nevarējāt aizrādīt, norādīt, ka tas nav pieļaujams!»

Kad šo rindu autors, kurš sēdēja pēdējās rindās, aizrādīja, ka tā būtu atgriešanās pie vienpartijas vadības metodēm, un tas demokrātiskā valstī nav piemērots, E. Rubine spēja tikai izstiept roku un ar plaukstu izdarīt kustību, kas nozīmēja — nāciet tuvāk un klausieties manos norādījumos. Jā, ideoloģiskā bagāža, kuru daži cilvēki (varbūt arī tautas vairākums) ir iezīduši savās asinīs ar mātes pienu, nav vienā gadā vai pat gadu desmitā atmetama un noliedzama. To varēs pārvarēt tikai nākošās paaudzes, kuras varēs dzīvot demokrātiskā valstī.

Mums nav jābaidās no uzskatu dažādības, ko pašreizējie «politiki» sauc par šķēslānu. Bet mums kā velnam no krusta būtu jānūk no tādas «vienotības», kuru valsts politikas līmenī cel cilvēku «vienotības» principa realizējam. Visi, kam nav slinkums, runā par neatkarīgu Latviju (E. Rubine gribēja suverēnu Latviju PSRS sastāvā; deputāta kandidāta J. Salenieka priekšvēlēšanu programma). Tagad viņa ir lielākā agitatore un pauž to vēlēšanu viedokli, kas prasa atzīt Augstāko Padomi par vienīgo likumīgo tiesiskās varas pārstāvi Latvijā. Viņa neko negrib dzirdēt par Pilsoņu Kongresu (ievēlētā demokrātiskā vēlēšanās), jo viņa to nezīst.

Vai cilvēki ir izanalizējuši, vai viņi ir pārdomājuši šos ne tik retos gadījumus mūsu dzīvē, kad vecās iekārtas balsti tautai atkal ir paraugs pēc kā līdzināties ierindā, kurā atkal grib mūs nostādīt, apvilkt uzvalku ar nacionālu prievīti un teikt: «Tagad jūs esat brīvi, bet no ierindas bez augstāktāvošo atļaujas jūs nedrīkstat iziet!»

Pie tādiem secinājumiem es noņācu, apmeklējot tikšanos ar deputātu. Mums jāradina cilvēki domāt patstāvīgi, vērtēt situāciju no dažādiem redzesleņķiem. Kamēr būs cilvēki, kuri tikai spēj dot vadošus norādījumus, un cilvēku kopums, kas viņus atbalsta, mēs nebusim brīvi, kur nu vēl neatkarīgi, domas un darbos. Tam jābūt mūsu mērķim — radīt brīvu un neatkarīgu cilvēku, jo tikai brīvi pilsoņi veido neatkarīgu valsti, kura būs arī demokrātiska.

I. VIBĀNS.

Līvānu Pilsoņu komitejas priekšsēdētājs, pilsētas padomes deputāts

ANKETA

1. Alfrēds Pēterā d. Rubiks.
2. Dzimis 1935. gadā. Pats jaunākais komunistiskais lideris Baltijā.
3. Dzimšanas vieta: Daugavpils — Latgales centrs, radnieciskas saiknes ar kuru vienmēr deva papildus izredzes virzībai pa karjeras kāpnēm. PSKP biedrs no Latgales, ja tā var teikt, tika uzskatīts par divkārtu PSKP biedru. Līdz pēdējam laikam šis nabadzīgākais Latvijas novads, kur biežāk dzirdama krievu nekā latviešu valoda, bija vadošo kadru kalve, kas nebūt nekavēja tam kļūt vēl nabadzīgākam.
4. Tautība — latvietis. Taču pēdējā laikā par sevi mil sacīt: «Es neesmu ne latvietis, ne krievs. Es esmu padomju cilvēks.»
5. Izglītība, specialitāte. Beidzis Rīgas Politehnisko institūtu, taču specialitātē nostrādājis mazāk par gadu.
6. Darba vietas: rūpnīcas komjaunatnes komitejas sekretārs, VLKJS pilsētas komitejas sekretārs, LKP CK nodaļas vadītāja vietnieks, partijas rajona komitejas pirmais sekretārs, vietējās rūpnīcas ministrs, Rīgas pilsētas izpilddarīgo priekšsēdētājs, bezdarbnieks, LKP CK pirmais sekretārs un PSKP CK Politbiroja loceklis.

7. Vai bijis tiesāts? Pagaidām vēl nē. Bet tā kā Lietuvas prokuratūra gatavojas saukt pie kriminālatbildības nacionālās glābšanas komitejas sakarnieku J. Jermalaiviču, nevaru tādu iespēju noliegt. Jo abi veikuši līdzīgas darbības.

ĀRĒJĀS IZSKATS

Neliela auguma, mazliet plīkgalvis, ne pēc gadiem jauneklīgs, kustīgs. Var uzskatīt, ka pēc ārējā izskata viņš neatbilst vēl nesena-jiem vadošo kadru standartiem — viņš nav iedzimta kundziskuma. Tas, kā man liekas, nedaudz traucēja viņa karjerai. Tomēr Rubiks, šķiet, iemācījis pārvarēt «iedzimto trūkumu» — prot, ja vajag, pasniegt sevi kā svarīgu, pat momentālu personu, kas, nemot vērā viņa ārējo izskatu, prasa ne mazums artistisma.

RAKSTURS

Līdz pārbūvei visi funkcionāri bija līdzīgi. Jo galvenais bija neizcietlīs. Rubiks arī neizcietlīs — tipisks «jaunatnes barvedis», «savs puika» savās, protams, aprindās: somu pirts, semināri utt. Kad laikā mainījās un modē nāca askētisms sadzīvē (Andropova laiks), Rubiks tūlīt kļuva askēts, pieteikdams karu žūpībai un dažādām ļaunprātībām.

Rubiks vienmēr visu darīja par ātru. Piemēram, pārkāpdams visus aparāta noteikumus, atklāti nodeva centrālās avīzes korespondentam faktus par «priekšnieku mājas» nelikumīgu celtniecību un dzīvokļu sadali tajā. Demonstrēdams Maskavai, kas pārkātojis, savu augsto principālītāti, Rubiks gāja «uz visu banku» un gandrīz visu paspēja — nebija aprēķinājis, cik lielā mērā sadusmos savus tiešos patronus.

Rīgā Rubiks krita nežēlastībā, bet Maskavā kādas ietekmīgas avīzes galvenais redaktors viņam apsolīja savu aizbildniecību. Un viņš devās līdz galam: sāka izlikt no dzīvokļiem vainīgos priekšniekus, daudzi no kuriem bija viņa draugi. To viņš darīja bez jebkāda sentimentā.

Vēlāk, vēl ne reizi riskēdams, Rubiks spēlēs uz augstām likmēm. Uzrakstīs, piemēram, Politbirojam, ka toreizējam LKP CK pirmajam sekretāram J. Vagrim nav «mugurkaula», ka jāšodod «nacionālistiem pienācīgu pretsparu». Cita vīdū — arī šajā spēlē viņam izdosies paņemt visu «banku»: Vagri nosūtīs pensijā, bet Rubiks ieņems viņa vietu. Taču līdz tam viņam iznāks pabūt vēl bezdarbniekam. Spēle paliek spēle.

LIKTENIS

Rubika liktenis — mācība demokrātiem. Nedrīkst cilvēku «iedzīt stūrī», pat ja viņš ir tavš visnīknākais pretinieks.

Rīgas mēra posteņi Rubiks ātri vien iemantoja autoritāti. Viņa milzīgā enerģija un organizatoriskais ķerens labi kalpoja pilsētai. Rīgai pirmoreiz bija parādījies rūpīgs saimnieks. Bet te par neļaimi

Pagrīdnieks no Politbiroja

augstu republikas priekšnieku galvās radās ideja uzbūvēt Rīgā metro. Rubiks to uzņēma ar sajūsmu: viņa patmīlībai glāmoja doma, ka viņš būs istas metropilsētas mērs. Turpretim Rīgas iedzīvotāji, sevišķi — latvieši, domāja citādi. Perspektīva, ka pilsētu pārplūdina migrantu — metrobūvētāju ordas, viņus baidīja. Viņi bija uztraukušies arī par vecpilsētas saglabāšanu. Sākās prečuņa. CK un Ministru Padomē no murgainās idejas atteicās. Turklāt naudas metro būvšanai tik un tā nebija. Bet Rubiks turpināja savu līniju.

Viņu ar pilnām tiesībām var uzskatīt par Tautas frontes krustiņu, jo kustība kā tāda dzima un noformējās tieši tad, kad virmoja kaislības ap metro celtniecību. Ar visu savu turpmāko darbību Rubiks sekmēja ekstremitāšu pieaugumu kustībā: galējība vienmēr rada galējību.

Pirms «metrocinām» cilvēki draudzīgi atbalstīja Rubiku viņa opozīcijā pret LKP CK birokrātijām. Pēc «metrocinām» viņš kļuva par šo cilvēku ienaidnieku. Rubiku pastāvīgi pavadīja pikētāji ar apvainojošiem lozungiem rokās — aplika kā vilku ar karodziņiem. Dedzināja ugunsurā viņa izbāzenī. Atjaunotā pilsētas padome, kurā lielākoties bija ievēlēti Tautas frontes atbalstītāji, tūlīt viņam uzfeica darbu, nosūtot paziņojumu pa pastu: «Jūs pakalpojumā mums vairs nav vajadzīgi». Vārdu sakot, viņam ir par ko aizvainoties un turēt ļaunu prātu. Tie, kas Rubiku pazīst, neļaus sameļot: ļaunumu viņš atceras ilgi.

Kļuvies bezdarbnieks, Rubiks sāka arvien vairāk tuvināties interfrontei. Viņa runās arvien skaļāk sāka skanēt vārdi: «internacionālists», «sociālistiskā izvēle», «vienotā, nedalāmā savienība», «partija», «komunisms» utt. Rubika māsa, sniedzot interviu žurnālistam, bija neizpratnē: «Ko Fredis atradis komunistos? Viņš taču vienmēr bija saprātīgs cilvēks».

DRĀMA

Dažreiz domāju: ja nebūtu notikuma ar metro, Rubiks, iespējams, kļūtu par vienu no Tautas frontes līderiem. Un tad, jaņemam vērā viņa raksturu, viņš būtu visnīknākais separātists.

Pilsēta, kurā aizritējuši mūža lielākā daļa un kurai ziedots ne mazums spēka, Rubiku šodien saugāda kā ienaidnieku. Janvārī uz Rīgas barikādēm viņu atļojoja kā Pinočetu. Kāda barikāžu plāne bija veidota kā viņa kapa plāksne. Viņš bija spiests «aiziet pagrīdē». Pat pie mātes, kura dzīvo klusajā Aizkraukles ciematā, Jaungadā viņš ieradās omoniešu apsardzībā.

Socioloģiskās aptaujas, kas izdarītas vēl pirms janvāra asiņainajiem notikumiem, rāda, ka Rubiks ir izteikti līderis starp tiem, kam Latvijas iedzīvotāji neuzticas visvairāk (viņam seko «nacionālistiem» interfrontisti Lopatins un

Aleksejevs). Tāda latviešu reakcija ir saprotama. Taču arī krievi un citu tautību cilvēki, kā liecina aptaujas rezultāti, pilnīgi atsaka uzticību savam «aizstāvim».

Var iedomāties, cik zemu nokritis Rubika reitings tagad, kad politiskajā arēnā parādījušies nacionālās glābšanas komiteja ar viņu priekšgalā, kad lijušas asinis. Tāds, lūk, fināls.

Latviešu rakstnieks E. Hānbergs īpašu Rubika traģismu saskata tajā apstākli, ka augstāko partijas varas virsotni viņš sasniedza brīdī, kad šī vara sāka brukt. «Pastiept roku līdz savam sapnim un apziņāties, ka tas jau ir mirāža...» Taču par vēl lielāku traģēdiju var pārversties nevēlēšanās to apziņāties.

PROGNOZE

Kas sagaida šo cilvēku? Ko var sagaidīt no viņa?

Astrologi pareģo, ka Rubiks drīz pārcelsies uz Maskavu. Nu ko, zvaigznes, iespējams, nemitās: Maskavā vienmēr atradušās siltas vietņas bankrotu piedzīvojušiem partijas līderiem.

Var pieļaut arī to, ka Rubiks nokļūs uz apsūdzēto sola. Jo arī viņš vainojams asiņozīlēšanā. Viņš nesāva, taču viņa izteiktāicinājums uz valsts apvērsmu izskanēja kā komanda provokatoriem.

Ja tiks pasludināta prezidenta pārvalde, viņš, pilnīgi iespējams, kļūs par prezidenta vietvaldi. Taču — lai kāds nebūtu vietvaldis, jo vairāk — tik nepopulārs, būs pilsoniskā nepakļāvība, bet tas nozīmē — arī pilsoņu karš.

Vārdu sakot, kur vien skaties... Un Rubiks, acimredzot, visus šos becerīgos variantus jau ir apsvēris. Tātad — viņš ir sevišķi bīstams, jo viņam nav ko zaudēt, un viņš nav no tiem, kas mierīgi atstāj skatuvi. Tātad — kārtējo reizi spēlēs uz «visu banku»...

Georgijs CELMS
(«Moskovskije novosti»)

Maskava. Pēc prezidenta nodokļa ieviešanas

«Es milu tev, Maskava, kā dēls, kā krievs, — tik stipri, dedzīgi un maigi! Mijš tavu sirmo cirtu svētais kvēls. Un Kremliš zobainais, tā rāmie zaigi.»

Šīs Mihaila Ļermontova patriotiskās dzejas rindas mūs pavadā jau no skolas gadiem. Un neskaitāmie ekskursiju maršruti no visas plašās padomju zemes veda uz Maskavu. Ved arī šodien. Tikai... arvien mazāk gribētāju pabūt mūsu Centrā. Un ekskursiju birojiem arvien grūtāk savākt šo gribētāju grupas.

Man darbā gadījās brīvēks laiks un es nolēmu dažas die-

nas pavadīt Maskavā pie maniēm bijušajiem studiju biedriem. Pēdējo reizi metropolē biju pirms divarpus gadiem.

Ja jau agrāk galvaspilsēta neizcēlās ar dzižu tīribu, tad tagad pirmie iespāidī saistās ar tās nesakoptību un netīrību. Plaši izslavētajā Arbatā tikai trim ēkām nav vajadzīgs kapitālais remonts. Mazais teātris vēl aizvien remontējas, saplaisājis Liešais, bet tiem iepretī savu kādreizējo modernismu atguvusi ārzemju speciālistu sakoptā viesnīca «Metropole». Un šajā sakarībā var droši izmantot mūsu žurnālistu kādreizējo trafaretu — kontrastu pilsēta.

It sevišķi tas attiecināms uz ārzemju firmu sabiedriskās ēdi-

našanas uzņēmumiem. Gan Makdonalda restorāns, gan itāļu picērija bijušajā Gorkija, nu jau atkal Tveras ielā jau iztālām piesaista ar savām milzīgajām rindām, tāpat kā ārzemju saldējuma tirgotavas. Bet šie uzņēmumi bija iecerēti, tieši lai likvidētu rindas Maskavā. Ārzemnieki nesaprašāna — panāks pilnīgs pretstats viņu iecerēm.

Sodienas Maskavas raksturīgākā iezīme: bezgalrās rindas. Un burtiski pēc itin visa. Šķiet, vienīgi mazāks stāvēšanas mirklis ir ziedu un laikrakstu tirgošanas vietās — pazemes pārējās. Toties katra tunela galā tevi gaida kāda trūkcumcietēja pastieptā roka. Tik daudz ubago-

jošo nav nācies sastapt pat Vidusāzijā.

Divas sērkočinu kārbīņas, puskilogramma ledenīšu, 300 gramu sviesta — tāds bija produktu pasūtījums invalīdiem un kara veterāniem Ļeņingradas rajona 45. veikalā. Ja runā par sērkočīnēm, tad to vienkārši nav. Beidzot arī Maskava ir pārgājusi uz talonu sistēmu, bet no tā veikalu plaukti bagātāki nav kļuvuši. Pirmssvētku dienās tikai maskavietēm (!) bija pieejama kosmētika, ja vien pietika izturības veselū dienū nostāvēt ārā rindā. Ko gan nepadarīs, ja gribi būt skaists.

Pilnīgs pretstats ir visā Savienībā slavenais Rīgas tirgus. Šeit pārdošanā ir itin viss, pat tādas precēs, par kuru esamību nav bijis ne jausmas. Pārdod ne tikai tīrgū, bet arī visapkārt tam, jau no pašas metro izejas. Kosmosa iekārošanas pieminekļa pakāje. Ikviens no mums var

izjust kosmosa elpu — cenas ir patiesi kosmiskas. Un tas ir pilnīgi saprotami, ja jau pati valdība nepārprotami spekulē ar importa precēm. Tā, piemēram, gludeklis maksā 280 rubļu, čehu vīriešu kurpes — 800, liķiera pudele — 200, bet alus būndēvēs — 25...

Bet tam visam pāri — kārtējā prezidenta svētku dāvana — 5 procentu nodoklis no pirkuma cenas. Un gandrīz vai visām precēm. Pat saldējumam. Mazie maskavieši var būt priecīgi, ka arī viņi dod savu ieguldījumu šī ukaza pildīšanā. Un šis nodoklis — mēnesi pirms oficiālās cenu paaugstināšanas.

Ļoti iespējams, ka ar 1. aprīli var pieaugt arī braukšanas maksa metro. Un vairākas reizes. Vai Maskava sekos Ļeņingradas, Sverdlovskas piemēram? Tas būtu varens aprija joks.

Voldemārs ROMANOVSKIS

Nedaudz par meliorāciju

● Nosusinātajos laukos ražām jābūt lielākām, bet ne visur un ne vienmēr tā ir. Rajona saimniecības distance starp lielākajām un mazākajām ir visai jūtama. Agrofirma «Turība» kolhozā graudaugu pērn ievāca pa 48,2 centneriem, bet Gailīšu kopsaimniecībā — 8,1 centneru. Kartupeļu pa 200 centneriem Smelteru saimniecībā un pa 5 centneri Vanagu kopsaimniecībā, linšķiedras — 6 centneri Livānu saimniecībā un 0,03 centneri «Ezerciemā».

● Eksploatācijas pasākumus meliorācijas sistēmu kopšanā 124 procentu apjomā veikusi saimniecība «Zeļa vārpa», 116 procentu — Jersikas saimniecība. Toties Vārkavas un Rušonas kolhozos attiecīgi par 36 un 42 procentiem, vairāk nekā puse pārējo nav veicis uzdevumus.

● No 22 valsts un kopīgajām saimniecībām rajonā pastāvīgie melioratori ir 12, pa lielākajai daļai agronomi ar vidējo izglītību. Hidrotehnikas speciālisti strādā «Turībā» (Jāzeps Zalāns), Raiņa kolhozā (Aivars Anspoks), Jersikā (Antons Spūlis), «Druvā» (Viktors Līvāns). Citur uzskata, ka šāda štata vienība ir lieka, pienākumus veic paši galvenie agronomi.

● Pirmais rajonā polderis izbūvēts 1968.—1973. gados K. Marksa kolhozā Strimīnos, kopīgā izmaksas — 559,8 tūkstoši rubļu. Tajā ietilpst sūkņu stacija, 6,6 kilometri garš ceļš, dzīvojamā un saimniecības ēkas, noliktava. Rožupes kolhoza polderis ir jaunākais — celts pie Ošas upes 1981.—1984. gados ar sūkņu staciju un 6,5 kilometriem ceļu, tas izmaksāja 823,6 tūkstoši rubļu.

● Rajona teritorijā atrodas pieci upju un ezeru hidrometriskie posteņi: divi pie Ošas upes (par noverotājiem strādā Zinaida Kalvite un Edgars Jēkabsons), pie Nereņģes (Jānis Svirksts) un Dubnas (Alvine Lauska) upēm, Ciriša ezerā (Antoniņa Terešonoka).

● MSP 1990. gadā ekspertējusi 20 melioratīvus projektus, tajā skaitā deviņām jaunsaimecībām. Veiktas arī vairākas atkārtotas ekspertīzes.

● Viens MSP I kategorijas inženieris ar pastāvīgu palīgu pērn izgatavojuši 24 projektus par summu vairāk nekā 328 tūkstoši rubļu, galvenokārt vien- un vairāksaimniecību novadgrāvju un ceļu kapitālajam remontam, vienas zemes saimniecības nosusināšanai.

Izdevīga nozare

Specializētā gaļas lopkopība nav tas pats, kas ganāmpulka atrāšanās. Nevaldīgo jaunlopu audzēšana un nobarošana, kā tas ir piena lopkopībā. Gaļas un piena lopkopības ir pavisam atšķirīgas nozares.

● Gaļas šķirņu lopu izcelas ar spēcīgu kaulu uzbūvi, labi izteiktu muskulatūru, tieksmi ātri nobaroties, ar lielu un vienmērīgu zēdas un starmuskuļu lauku slāņa veidošanos, ar samērā garu un biezu apspalvojumu. Gaļas lopu viegli pacieš bargu klimatu, nav izvēlīgi lopbarība. Nozares uzdevums ir ražot kalorijām bagātu, garšīgu, maigu, bioloģiski augstvērtīgu gaļu un smagas ādas. So dzīvnieku gaļā ir labas olbaltumvielu un tauku attiecības, tie teicami izmanto ganības un citu apjomīgu lopbarību, atšķiras ar augstu augšanas enerģiju (sevišķi piena periodā). Jaunlopiem ir tā sauktā «marmora» gaļa, tās iznākums sastāda 58—65 procentus.

● Gaļas govīs nesiauc, to pienu (1000 līdz 2000 kilogramu laktācija) neuzskaita, jo visu izziž tēli, kuri pie mātes ir sešus līdz astoņus mēnešus un šajā laikā sasniedz 160—280 kilogramus lielu dzīvsvāru. Tēli ir vienīgā produkcija, ko dod govīs, visi izdevumi, tātad — govīs uzturēšana, lopbarība tiek ieskaitīti tēļa dzīvsvāra pieaugumā. Šiem lopiem nav vajadzīgas kapitālas mitnes, pietiek pat ar triju sienu nojumi, kas ir desmit divpadsmit reizes lētāk, salīdzinot ar piena lopkopību.

● Darba ieguldījums šajā nozarē nav liels, jo nav vajadzības govīs slaukt, nav atsevišķi jātur tēli, lopu lielāko daļu gada pavada uz lauka ganību aplokos, arī ziemā tiek turēti bez piesiešanas. Tos ieteicams audzēt saimniecībās (arī zemnieku), kuras atrodas paugurainā apvidū, ar akmeņainu, nemeliorētu un applūstošu zemi, kur intensīva augsnes izmantošana saistīta ar lielām grūtībām. Šiem lopiem nav nepieciešams daudz kombinētās lopbarības, tie ļoti asimilē dabisko barību.

● Mūsu republikā tur šādu šķirņu gaļas lopus: aberdingas, herefordas, šarolē un limizinas, lielāka pieredze uzkrāta Cēsu rajona Amatas valsts saimniecībā, Bauskas rajona «Progresā» un Limbažu rajona Alojas valsts saimniecībā. Kaimiņos valsts īpašumā 22 saimniecībās tur herefordas lopus — daudz to koncentrēti Sāre-

mā salā, kur nabadzīga augu valsts. Dabiskajās pļavās, kādu šeit ir daudz, bullēni diennakti pieņemas svarā par 800 gramiem. Piebūdišu, ka īpašu sarkanās šķirnes lopu bullēni tajā pašā laikā kļūst smagāki par 450 gramiem. Lopu ganības te ir no aprīļa līdz decembrim un bez papildus piebarošanas. Ziemas iztikai tiem sagādā sienu, salmus, skābarību, ja griķi realizē ziemas mēnešos, tad dod pa 1,2 kilogramiem koncentrātu dienā.

● Ganāmpulkā kopā ar govīm ir arī bulli — nav vajadzības pēc govju atsevišķas apseklēšanas, tēli dzimst augu gadu, bet visvairāk tomēr sezonas laikā. Sapārošana notiek jūnijā un jūlijā, kad lopu jau atzīguši pēc piētības ziemošanas cēlienā, ļoti apaugļojas un martā, aprīlī atnesas. Kad apseklēšanas sezona ir garām, bullus no ganāmpulka izolē, daļu aiztransportē uz gaļas kombinātiem, bet nākamajai sezonai iegādājas jaunus, lai nepieļautu radniecīgu krustošanos.

● Atnešanās laikam ieteicams organizēt dežūras, komplektēt viendabīgas grupas pēc vecuma un fizioloģiskā stāvokļa. Līdz ganību cēliena sākumam tēli pagūst pietiekami attīstīties.

● Šī lopkopība izdevīga zemnieku saimniecībās, sevišķi tagad, kamēr tās vēl nav pietiekami nostabilizējušās, kur trūkst kapitālu celtnu. Turklāt, ja nelielas ģimenes, maz pieredzes lopkopībā.

● Latvijā ir ap 1,2 miljoniem hektāru aizlaistu zemju, kas kādreiz tika izmantotas lauksaimniecībā, — gaļas lopkopība var sekmēt to atgūšanu.

● Ar ko sākt? Var izmantot tās teles, kas «paliek pāri» no piena ganāmpulka, krustojot ar gaļas bulliem. Tīršķirnes dzīvniekus var iegādāties republikas šķirnes dzīvnieku sagādes apvienībā Rīgā, Audēju iela 5, tālrunis — 225937. Konsultē mūsu speciālisti Latvijas Lopkopības un veterinārijas ZPI Siguldā, Zinātnieku ielā 1. Zvaniet pa telefonu 976544.

● Jau šogad tīršķirnes teles iegādājušies zemnieki no Cēsu rajona, Madonas rajona Aiviekstes valsts saimniecība un citi. Nozare ir perspektīva, tā ir viens no efektīvākajiem ceļiem, kā palielināt gaļas ražošanu mūsu republikā.

J. ŪZULENS,
veterināro zinātņu kandidāts

„Jūs var glābt privatizācija”

● TĀ UZSKATA VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS FERMERIS JURGENS ZEEKAMPS

Jurgena Zeekampa saimniecība atrodas dažu minūšu braucienā no Brēmenes, Vēzeras upes ielejā. Par fermeri viņš kļuvis pirms 25 gadiem, kad mantojumā saņēmis daļu tēva zemes. Toreiz te bijusi tukša vieta. Nācies gan ēkas būvēt, gan lopus un tehniku pirkt. Strādājis divatā ar sievu. No bankas paņēmuši kredītu uz 50 gadiem, pēc tam — iestermiņa kredītu.

● Tagad Jurgens apsaimnieko 100 hektārus zemes, no kuriem puse ir aramzeme. Viņa privatizācijā gan tikai 40 hektāri, 20 hektāri nāk no koplietošanas zemēm (tās lielākoties ir pļavas pie Vēzeras upes, ko izmanto arī citi fermeri un kuras ir kopīpašums), bet vēl 40 hektārus Jurgens saņēmis nomā.

● 1965. gadā, kad sāku saimniekot, bija zināms risks, jo lauksaimniecība ir tāda nozare, kur tevī sagaida ne mazums pārsteigumu, — sacīja Jurgens. — Bet kas neriskē, tas arī nevinē. Tiesa gan, jāriskē ar prātu, ar aprēķiniem rokā, un nedrīkst aizmirst, ka viss tomēr atkarīgs no tevis paša, no tavas prasmes un strādātgrības.

● Viņa saimniecība ražo tikai pienu. Kūti — 80 govīs. Izslaukums? Vairāk nekā 8000 litru gadā. Iegūtos tēlus viņš pārdod citiem fermeriem, kā arī eksportam (fermā — tikai šķirnes lopu). Tas dod krietnu papildus ienākumu.

● Apskatījām fermu. Parasta un vienkārša kūts. Taču — tīra, («Jaunajās fermās kūtis sienas ar flizem, bet man, redz, tikai izbalsinātas», paskaidroja saimnieks. «Toties viss, kas te ir, izmaksāja ļoti lēti.») Režģu grīdas. Kūtsmēslis uzkrājas zem tās, un pēc tam tos ar traktoru izvelk ārā. Neliela govju slaukšanas telpa («ēglītes» tīpa), piena vads. Turpat līdzās — produkcijas uzglabāšanas zāle, kur uzstādīta ar saldētajkārtu aprīkota cisterna (pienotavas mašīna pienu izved vienreiz divās dienās). Un vienīgais «brīnums» — komputērizētā spēkbarības sadaļe.

● Si iekārta nav nekāda modernā, — stāstīja saimnieks. — To uzstādīju jau saimniekošanas sākumā. Redziet — lai sasniegtu augstu produktivitāti, govīs ne tikai jābāro ar labu barību, bet tā jādod regulāri, ar noteiktu laika intervālu, un — katrā sava norma.

● Kā tad darbojas šis «brīnums»? Pavisam vienkārši. Govīs kūti nav piesietas. Katrai ap kaklu — neliela elektronierce. Vienā kūts stūrī — speciāla barotava, bet virs tās bēniņos — spēkbarības krātuve. Kad govīs ieliek galvu barotavā, kompjūters uzlver elektronierces signālu un ielber attiecīgu barības devu. Kā droši vien nojautāt, govij ir savs elektroniskais šifrs, un tā saņem tikai to daudzumu spēkbarības, ko ieprogrammējis fermeris. Kad govīs paēdusi, tās vietu ieņem nākamā.

● Blakus kūtij — lopbarības novietne (skābsienu fermeris uzglabā divos torņos, un pēc

kvalitātes tas visai maz atgādina mūsu tranšējās konservēto). Netaču — tehnikas nojume. Jurgenam pieder trīs traktori ar nepieciešamo inventāru. Vasarā nopircis arī kombainu. (Līdz tam izmantojis fermerus apkalpojošas organizācijas pakalpojumus. «Rīta piezvanu pa tālruni, un pēc stundas kombains kļāt.») Tehnika nav jauna. Jurgens pircis lietotu, pats to remontējis. «Tā ir lētāk», viņš paskaidroja.

● Sarāzoto pienu Jurgens pārdod pienotavai, kura to pārstrādā un realizē tālāk. No litra viņš iegūst 76 fenigus lielu peļņu.

Iespaidi

● Pagājušā gada nogalē, kad Latvijas Zurnālistu savienības delegācijas sastāvā apmeklēja Vācijas Federatīvo Republiku — Brēmenes federālo zemi, mums bija iespēja iepazīties ar fermeru Jurgena Zeekampa saimniecību.

Vācijā

● Sogad gan būs par 5—6 fenīgiem mazāk, — viņš lēsa. — Nelaime ir tā, ka Eiropā pārāk daudz piena. Tāpēc noturēt cenas kļūst arvien grūtāk.

● Jā, atšķirībā no mums, kur veikalā plaukti gandrīz kā izslaucīti, Rietumeiropas valstīs radusies cita problēma — lauksaimniecības uzskatījuma pārpilnība (par to uzskatījam pārliecinoši Brēmenē). Bet tas savukārt rada citu problēmu — kā nepieļaut cenu samazināšanos, jo, kritot cenām, kā sacīja Jurgens, ražot pienu kļūst neizdevīgi un fermeri vajadzēs atstāt ar roku.

● Lai to nepieļautu, Vācijā darbojas valsts regulējošie mehānismi. Vispirms — piedāvājuma un pieprasījuma sabalansēšana, proti — ražot tik daudz, cik nepieciešams. Arī Jurgenam ir noteikta kvota. Tomēr, pastāvot arī šādam ierobežojumam, tirgus arvien vairāk tiek pārpludināts ar lauksaimnieciskajiem ražojumiem. Tāpēc valsts no fermeriem iepērk produkciju par cietām cenām, tādējādi radot sava veida konkurenci ar brīvo tirgu. Šim mērķim no nodokļu naudas tiek atvēlētas attiecīgas summas. Piemēram, Jurgens no katra litra piena maksā valstij vienu fenīgu. Ja viņš pārdos pienu vairs noteiktās kvotas, tad šī maksa var pieaugt pat līdz 72 fenīgiem, kas ekonomiski vairs nav izdevīgi. Šādā veidā ienemtos līdzekļus valsts izmanto fermeru atbalstīšanai, iepērkot produkciju par cietām cenām, kas savukārt bremzē cenu krišanu brīvā tirgū.

● Brīvais tirgus un brīvā ekonomika nebūt nemozīmē, ka katrs dara, ko grieb, — teica Jurgens.

● Viņa saimniecība Vācijai neesot tipiska. Pirmkārt, tā neesot moderna. Otrkārt, Jurgens izmanto... algotu darbaspēku (Vācijā algotu strādnieku zemnieku saimniecībās parasti neesot). Būdami korekti, nejautam, kāpēc viņš tur «kalpu». Šis algotais strādnieks — vientuļš cilvēks, bez ģimenes — dzīvo Jurgena mājā, brokastos, pusdienos un vakariņos kopā ar saimnieku, Jurgena sieva viņam mazgā veļu. Saimnieks «kalpmā» par darbu maksā 2,5 tūkstošus marķu mēnesī. (Salīdzinājumam — lētāko mašīnu Vācijā — padomju «Ladu», kā stāstīja vācu kolēģi, varot nopirkt par 8—12 tūkstošiem marķu.)

● Ko Jurgens iegūvis 25 gados? Viņš kļuvis saimnieks pats uz savas zemes, un viņa labklājība ir atkarīga tikai no paša darba, saimniekošanas prasmes un izveicības. Uzcelis sev māju (pirmajā stāvā — virtuve, plaša zāle ar paklājiem un mēbeļiem, lielu krāsu televizoru un videoiekārtu, otrajā stāvā — vairākas dzīvojamās istabas). Nopircis lepu mašīnu, kurā nav kauns arī ārzemju žurnālistus vizināt. (Vēl vienu mašīnu — lētāko «Volksvagen» — redzējam pie tehnikas nojumes stāvam. Zēl, ka nepajautājam — varbūt «kalpa»?)

● Jurgens bijis arī Padomju Savienībā. Viņš uzskata, ka agrārā struktūra pie mums esot pat labāka nekā Vācijā (vairāk kooperācijas), tikai mēs neesam saimniekot un pārāk daudz ar tādām pūlēm sarāzotās produkcijas aizlaizot postā. Kolektīvas un valsts saimniecības esot pārāk milzīgas — tādās neprātīgi saimniekot varot, ne normāli tās vadīt. Turklāt — kur lielas saimniecības, tur monopoli, tur grūti kontrolēt ražošanas ietekmi uz apkārtnējo vidi, produktu ekoloģisko tīrību.

● Jūs var glābt tikai privatizācijā, — ūstīja Jurgens secinājumu izdarījis Jurgens pēc šī apmeklējuma. — Ja nav vārtipasa, tad nav arī privātas intereses un privātiniciatīvas. Bet bez tām nekas jēdzīgs nevar iznākt. Kooperācijas saiknes gan nevajadzētu galīgi saraut. Kāpēc pēc kāda laika veidot no jauna to, kas jau ir?

● Tā, lūk, strādā un spriež šīs Vācijas fermeris. Vēl tikai atliek piebilst, ka Vācijas Federatīvā Republika viens fermeris ar pārtiku nodrošina aptuveni 70, bet pie mums viens kolhoznieks 5—6 cilvēkus.

Pēteris PIZELIS

● ATTEĻA: Jurgens Zeekamps (pirmais no kreisās) stāsta Latvijas žurnālistiem par savu saimniecību.

AUTORA foto

PIRMĀS VAGAS KURZEMĒ

Vecā gada nogale. Latvijas radiofonā skan sirsnīgā, spožā dziedones balss: «Ai, māte, Latgalē...» Tik izjūsta sirds liesmošana dziesmā ir Rēzeknes pusē dzimušajai solistei Aijai Kukulē. Bet skaistās, populārās dziesmas autoru ir Vidzemes novada ļaudis. (Mūziku uzrakstījis Rīgā dzimušais Eduards Rozenštrauhis, izvēloties Ilzes Kalnāres vārdus.) Nejausība, kādu dzīvē ir daudz, vecāgada nogalē mani saved kopā ar komponistu. Grāmātu veikaliņā pie Matisa tirgus nopircis jaunumu: «Vecās likteņdzirnas. Dziesmas», aizgriezies no letes un «sakrienamies» ar autoru.

liela centība un strādāgrība.

1932. gada 25. septembrī jaunsaimeņu un sīkgruntnieku partijas Vecpils nodaļa Dižļāņu muižā sarīkoja agrārreformas 10 gadu atceres svētkus. Rudens svētdienā sanāca vairāki simti vietējo un apkārtnējo iedzīvotāju. Viņus uzrunāja deputāts un kāds Valsts Zemes bankas darbinieks. Izrādīta luga. Sarīkotas dejas. Vēlējusi pat skaistuma karalieni — «Miss Vecpils»!

Pagaidu dzīvojamā māju vietā toreiz jau bija uzceltas jaunas — lielas, stipras, daudzās jau bija kārti šūpuļi.

Nākotnes apvārsni... Ar savu zemes kopeju darbu Latvijas

tas zona ar dekoratīviem solinēm. Viss pašu roku darbs.»

Pašu ierīkots arī dīķītis ar zivīm «Kļivānos». Gleznaina pirtīņa, ozoli, oši, lazdas. Starķu ligzda egles galotnē (egles saimniektēvs iestādījis, lai uz māju nerautu skarbie jūras vēji). Grantētie ceļi, rūpīgi nokrautās malkas taisnstūri — it viss sēta liecina par rūpību un skaistuma izjūtu.

Daiļuma slieciņa, aizgūta tālā bērnībā Eikšu ezera apvidū, sūrājā jaunsaimeņu ikdienā neizčākstēja kā sniegs lietavās — ne māju kopējai, ne zemes arājam, kura stātos daudzreiz ieskanējās lielā Sivera ezera burvīgums.

lotova — Rībentrops pakta, Tas bija laiks, kad zemnieki teica brīnumjauko devīzi: «Skaistākais ģerbonis pasaulē ir arkls tūrmā.»

Kā novēlējums no tiem gadiem saglabājusies vēsturē doma, ko, viesodamies Aglonā, pateica Vilhelms Munters. Latvijas tālaika izcilāko diplomātu varam pelt vai celt, bet toreiz sacītajos vārdos der ieklausīties:

«Jums visnotaļ jāgādā par jūsu novada jo pilnīgāku sakausēšanu ar mūsu kopējo valsti un par šī novada cilvēku visciešāko iekļaušanos kopīgā tautas ķermenī. Latgale nav atsevišķa province, kas dzīvo vai var dzīvot šķirta no pārējās Latvijas. Latgale bez Latvijas nav iedomājama, tāpat kā nav iedomājama Latvija bez Latgales.»

PAVASAROS ĶIRSI ZIED.

Literatūrā dižu pieminēkli cilvēka darba tikumam ar romānu «Zemesvēži dzirdēt» ir uzcelusi kalpu Liepīņu ģimenē dzimušā Ildone Indrāne. Tā ir himna lauku cilvēka garaspēkam, izturībai, ētiskumam.

Romānā aprakstīta Dravnieku Donāta cilvēciski lepno stāju no Latgales uz Kurzemi atbraukušie saglabāja arī vismagākajos pērkara gados, kad graboši kāpurķēžu traktori aizra viensetu tūm robežas un sākās... «kolhozu laiki». Viņi strādāja ar pilnu atdevi, savam darbam ticēdami. Tādēļ arī «Zieds» «nenovīta». (Par «Ziedu» sauc Vecpils pagasta kolhozu, kur zemi kopj antāni, dzeriņi, maskalāni, lūņi, kalvāni un citi strādīgi ļaudis.) Saimniecības jaunā priekšsēdētāja Jāņa Maskalāna vecvecāki atbraukuši no Preiļu novada.

«Latvijas Zinātņu akadēmijas Vēstis» 1991. gada 1. numurā ekonomisko zinātņu kandidāts J. Zelonka, apcerot agrāro reformu, met repliku, ka latgaliešiem tikusi atvēlēti jaunsaimniecību hektāri Sakas grīņu purvos. Tā ir puspatiesība. Vai ir korekti, ka ekonomists ne ar vārdu nepieņem pozitīvo? Latgales bezzemnieki sanēma zemi gan Pāvilstas slīkto augšņu apvidū, gan pašos muižu centros (pa 22 ha).

Tāda ir arī jaunsaimniecība Ilmajā Dzeriņu saimei. (Jāteic gan — bija, jo visiem kopš 1949. gada nācās saiet vienkopus kolhozā, kuru, tāpat kā citur, dalīja, apvienoja utt. Stāla tēvu — godīgu zemnieku — aizveda prom uz Sibīriju tikai par to vien, ka viņš sābrus «agitējis» labāk palikt viensētniekos.) Kurzemes mežos gāzti koki, būvbalķos pārveidoti, vēl tagad — pēc 50—60 gadiem — stipri stāv ļoti celtājos lauku mājās. Pavasaros, kad lazdas «Dzeriņkalnā» atzūtnīgi zied, lauku sētās tām atsauca ābeles, plūmes un ķirši...

Un tā nu koku un ābeldāru ieskaūtās sētās, 10 kilometrus no

Durbes, kur pirms 730 gadiem notika vēsturiskā Durbes kauja, kur tika sakauti krustneši, dzīvo strādīgi un sirsnīgi pēcteči daudzajiem latgaliešiem, kuri šurp atbrauca, kad jaunā Latvijas valsts dalīja muižu zemi.

Grūtajos gados — pēc otrā pasaules kara — viņi ir mācējuši sadzīvot satībā, vienotībā, vienkāršībā, un tādejādi būtībā pasargāja sevi no Sibīrijas ziēmām...

TAUTAS SVETĶU ĢĀJENA

Vispārējie XX latviešu dziesmu svētki. Brīvības ielā dziesmārām skaista, skanīga un sapošanās iet Latgale. Ar savu latgaliešu tautsdziesmu.

Bet brīdī vēlāk, kad latgalieši jau aizgājuši pāri Miera un Matīsa ielu krustojumam, kad, krāsās nīrbēdama, lokās Kurzemes kolonna, daudzi pārsteigumā iesaucās: pat kurzemnieki dzied... latgaliski. Tā ir dziesma, ko loti mīlu mūsu novadnieks Andris Vējāns: «Zida, zidi, rudzu vorpā». (So dziesmā kā himnu Skoloļāņu namā dziedājam pēc svinīgās Latgaliešu kultūras biedrības dibināšanas saieti 1988. gadā.)

Latgaliešu tautsdziesma, latgaliski dziedāta, Kurzemes kolonnā mani neizbrīnīja — jau biju redzējis, ka Latgales atblāzma ir arī Kurzemē. (Nu jau gandrīz 70 gadus te bālsis un atbālsis no tēvtevu dzimtā novada.) Latgale sen vairs nav teritorija tikai līdz Aiviekstei rietumos...

Ja jums gadās pa dzelzceļu braukt uz Liepāju, no pašas Skrundas līdz Liepājai jums garām pazibēs daudzu staciju ēkas, kas tuvas, ļoti zināmas, savas latgaliešiem Kurzemē. Arī Ilmajā. Kad Latgales ļaudis uz savām jaunajām sētām 20. gados šurp atbrauca, šīs stacijas ēka vēl bija pavisam jauna. Pedėjo naglu (spāru svētkos) tai iedzina Kārlis Ulmanis.

Liepāja bija pirmā pilsēta Latvijā, uz kuru prezidentis kopā ar kara ministru Jāni Balodi brauca pēc valsts apvērsuma 1934. gada maijā. Uzrunājot tautu (Kurzemes divīzijas svētkos), viņš teicis zīmīgus vārdus: «Es esmu aicinājis un saucis, latviešiem teicis: «Ceļaties, liciet muguras taisnas, jo mēs esam pelnījuši to, ka dīkstam staigāt atliktām mugurām.»

Jaunais laiks parādīs, ko ceļā uz demokrātisku (ne autoritāru) valsti no vēstures esam mājējušies.

Savu valsti ceļot, Latvijas arājiem nāca laiki, kad beidzot varēja iet uz nākotni atliktām mugurām, ar pašcienu. Daļu no tā, par ko latgalietis bija sapņojis savas sādžas šņoru zemītē, deva agrārā reforma. Bijušie sādžu ļaudis savās maizes kletīs aizvien bagātāk graudus bēra. Un veda uz Liepājas plašo tirgu...

Pēteris VILČANS

Latgaliešu bālsis un atbālsis

Komponista pirmā grāmātiņa! — Lūdzu jūsu autogrāfu! «Dziesmas» gadu mijā uzdāvināšu mazai meitenītei. Viņa mācās klavier spēli. Mazmeitiņai... Lai visas izmācās!

Lai arī ir labestīgi populārais mūzikas meistars ieraksta vēltijumu, pastāsta, ka Jauno gadu viņš sākot ar ceļojumu uz tālo Brazīliju...

Man ir žēl, ka tovakar nepavaičāju, kā dzimusi viņa visos novados plašu atbālsī guvusi «Māte Latgalē».

«Vecās likteņdzirnas» Liepājas pusē lauku mājās «Kļivānos» mums spēlēja divpadsmitgadīgs zēns uz akordeona. Klausījos pušēna emocionālajā spēlē un domāju: ko mazais muzikants ir manfotjs no saviem vecvecākiem? Viņi atceļoja uz šo pusi, kā daudzi jo daudzi no Latgales sādžām, 20. gadu reformas laikā. Lai dziļi pirmās vagas jaunsaimniecības. kuras viņiem deva jaunā Latvijas valsts par nelielu samaksu.

No Daugavpils, Jasmūižas, Krāslavas, Preiļu un citiem pagastiem uz Liepājas apriņķi toreiz atbrauca Antāni, Ceici, Dzeriņi, Lūņi, Kalvāni, Maskalāni, Marhilēviči, Stabulnieki... Dižlīmājis vecais barons (viņa muižas zemi valsts sadalīja) atbraucējiem esot teicis: «Ak, jaunās mājas te būvēsi? Tad celiet tās uz... rīteniem! Viegāk būs aizvest prom...»

Bet latgaliešu mājas no Kursas pakalniem un ielejām nekur «neatbrauca». Kā labi vītas svētēļu ligzdas, spētioti laikam, tās stāv. Un jānūguņis latgalieši dedz kā deguši pirmajos, visgrūtākajos lūdmnieku gados. Jau 70 gadus Kurzemē kuplo ozoli, bērzi, oši un liepas, ko saviem pirmdzimtajiem pie mājām stādījuši vectēvi un vecvectēvi...

1923. gadā agronomis V. Gulbis, analizējot pirmajā pasaules karā un Latvijas neatkarības cīņās aizlaistās lauksaimniecības attīstības aktuālās problēmas, rakstīja: «Ekas uzcelt — ir visgrūtākais karā izpostītā lauksaimnieka un jaunsaimnieka uzdevums.»

«Veco likteņdzirnu» spēlētāja vecvecāki — Kalvāni —, tāpat kā citi jaunsaimnieki, balķus veduši no Krotas mežiem — no apvidus, kur ir dzimis tautas pirmās atmodas izcilais darbinieks Atis Kronvalds. (Tāpat kā viņš, Mazļānos un Durbē mācījās latgaliešu bērni 100 gadus vēlāk...)

Pāri Ventas tiltam pārbraukuši, sasnieguši Rūdbāržus (sena, slavena muižniecības medību vieta), mēs vēl tagad varam redzēt dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas, ko būvēja 20. gados no Krāslavas rajona Grāveru sādžas atbraukušais Konstantīns Luns un citi latgalieši. Liepājas rajonā Vecpils ciemā dzīvo jau piektā paaudzē, kuras senči nākuši no Latgales.

valsti skaistāku un bagātāku veidojot, latgaliešiem — jaunsaimeņiem tie pletās plašāki nekā bijušajiem novadniekiem — gājējiem (sezonas pušiem, meitām un ganiem), no kuriem daudzi strādāja kaimiņnovadā — Zemgalē. Piemēram, Jēkabpils apriņķa Saukas pagastā 1932. gadā ir strādājuši 129 Latgales laukstrādnieki, 1933. gadā — 248, bet 1934. gadā — jau 412 cilvēki.

«SKAISTA MANA BRĀLA SETA...»

Liepājas apriņķa Vecpils pagasta reljefs ir līdzīgs Dienvidlatgalē esošajam: pakalni — cits par citu skaistāki. No tiem raugoties, skatāmas rietumu zilganās tāles. Tiesa, ezeriņu nav, bet daudzās iepakās spīd dīķi, radot ilūziju, ka atrodamies «Piejūras» Latgalē.

Jūtama Baltijas vēju elpa. Tāpat kā Latgalē, arī Kurzemē latgalieši mājās celuši pakalni korēs. Atveduši sev līdzī no «ezeru zemītes» strādīgumu, dziesmugaru, skaistuma izjūtu.

Tāpat kā Latgalē, arī Kurzemē latgaliskās izcelsmes saimniekmājās prāt uz godībām un svētkiem darināt lielisku miežu alu, degt pakalnos jānūguņus, sapost viensetu pagalmā, puķu dārziņiem krāšņumā rotāties. Konkursā par skaistāko lauku sētu vairākas vasaras tagadējā Vecpils ciemā žūrija strādāja simpātiska lauku dakterite — Rasma Rozenberga. Lūk, ko viņa raksta Liepājas rajona avīzē: «...Sirds iesāpās no skaistuma. Patikami ieiet «Kļivānu» un «Indru» mājās. Gaumīgi iekopti zāieni un puķu stādījumi, atpū-

«Kļivānu» māmuja, arī pārkaupusi 80 gadu sliekšni, kopj puķes, ravē, ziemā noadījusi milzum daudz cimdu un zeķu — bērniem, mazbērniem, daudzajiem mazmazbērniem...

Uz jauno dzīvesvietu — Kurzemē — reizē ar māti un tēvu braukuši vilcienā, uz platformām. No Latgales braukuši ilgi, ilgi... Atbraukuši, un kādu laiku visi latgalieši, pagasta ļaudis, dzīvojuši vienkopus lielā muižas ēkā.

Vecā katoļu draudzes baznīca Dižļānos ir pieredzējusi, kā ļautilbu gredzenus pirmoreiz uzveik jaunie latgalieši. Radās jaunas un stipras ģimenes. Bija vēlāk dīmantkāzas.

Daudz varētu «Novadnieka» lasītājiem pastāstīt par sirsnīgajiem ļaudīm Liepājas pusē, par viņu likteņģitām. Atbraukuši kopj zemīti bijušajās Kurzemes muižās, ar savu sirds bagātību, darba tikumu, ticību un cerību nākotnei viņi darīja bagātāku Latviju. Un skaistāku.

Nesen «Daugavas Vēstnesis» izlasīju 1939. gadā publicēto rakstu — aicinājumu «Latviešu mājām jāklūst daiļākajām pasaulē». Augstprātība? «Nacionālā savrupība?» Egoisms?

Var jau šo sauktlī (aicinājumu) mērot arī ar dogmatisko olecti. Bet var tam likt arī humāno, vispār cilvēcisko vērtību mēru.

Kuram no tā rodas ļaunums, ja kāda maza tauta aicina uz sacensību par daiļām sētām? (Celt un daiļot mājas tā, lai pašiem tajās būtu prieks dzīvot un varētu arī ciemiņus iepriecināt.) Cik skaista kļūtu karu izkropļotā Zeme, ja tautas tikai šādā «karā» — sacensībā pedālītos! Jau pieminēta publikācijā radās pedējā pavasarī pirms... Mo-

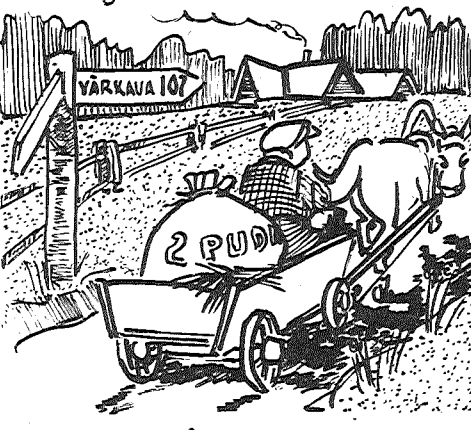
Latvijas prese par mūsu novadu pirms septiņdesmit gadiem

Latvijas Zvejniecības Centrālbiedrība saņemusi no Latgales vairākus ziņojumus par to, cik lielā mērā turienes ezeros zvejas uzņēmīgi un zvejnieki izskauz zivju mazulus un mazākās zivis. Tas, kā liekas, ir atliekas no vecajiem, vietējiem zvejas noteikumiem, kas atļauj zivis nesaudzēt. Sekas ir tās, ka zivju sastāvs ievērojami mazinājies (Latgales ezeri ar zivīm apgādā Daugavpils, Viļņas un citu pilsētu tirgus). Viļņas zivju tirgū 1907. gadā realizēti 32,010 pudī par 191,230 rubliem, 1908. gadā 18,180 pudī par 118,080 rubliem, bet 1910. gadā 12,180 pudī par 87,400 rubliem. Tātad, triju gadu laikā atvesto zivju skaits

samazinājies trīskārtīgi. Vēl bēdīgāka aina ir pēc sugām: līdakas 1907. gadā 8,12⁵ pudī par 7,5 rubļi, bet 1910. gadā — 2,200 pudī un 8,63 rubļi, plauži — 4,965 pudī — 6,2 rubļi un 1,600 pudī — 9,93 rubļi...

Gavru lauksaimniecības biedrības «Jaunums» A. Broka saimniecībā, ceturto — Višgorodas pagasta Trofimova saimniecībā. Vaislas ērzeljus vēl domāts novietot arī Mežagala biedrībā un Nicgales novadā. Tiek pielaisti par atlīdzību 200 rubļi un 2 pudī auzu, jeb 400 rubļi naudā.

Gipsis sastopams Vidzemē un Kurzemē, noderīgs galvenokārt būvēģpša iegūšanai, turpretī tēlnieku ģipša izgatavošanai maz noderīgs. Ar organiskām vielām bagātos apvidos kā Kemeross, Baldonē, Aglonā devīs sērūdenradi, kur radušies pazīstamie veseļošanās avoti.

STARPSAIMNIECĪBU CELT-NIECĪBAS ORGANIZĀCIJAS futbola komanda, kas kļuva par Preiļu pilsētas čempionāta uzvarētāju minifutbola sacensībās. Jāņa SILICKA foto.

Sporta klubs „Cerība“

FUTBOLS
Vladimira Točko trenētie futbolisti (1978. g.) izcīnīja Latvijas čempiona titulu minifutbolā savā vecuma grupā.
VOLEJBOLS
Pirmos biklos soļus republikas līmeņa volejbolā spēra sporta kluba audzēkņi. Sieviešu čempionāta «B» klasē aizvadītas divas spēļu kārtas.

Rajona lauku sporta spēles

Vadošo darbinieku spartakiādē piedalījās pieci fizikultūras kolektīvi, taču uzņemumu, saimniecību, organizāciju un iestāžu vadītāji gan bija tikai trīs: O. Bubnovskis (Līvānu PMK priekšnieks), L. Spūlis (Raiņa kolhoza priekšsēdētājs) un V. Veide (republikāniskā projektēšanas un māju celtniecības tresta pārvadnieks).

GDA ziemas daudzcēņā savās grupās uzvarēja agrofirma «Turība» (I grupa), dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības (II grupa) un valsts saimniecības «Aglona» sportisti.

Zemledus makšķerēšanas sacensībās vislielāko lomu — vienu kilogramu 860 gramus zivju — izvilka Līvānu stikla fabrikas makšķernieks J. Auzāns.

Sacensībās ložu šaušanā piedalījās 39 sportisti. Programmā bija vingrinājums MS-8. Visvairāk punktu (276) sasāva riebinietis L. Valdonis.

Komandu sastāvā šogad pirmo reizi bija iekļauti arī jaunieši. Par uzvarētāju kļuva A. Kalvāns no valsts saimniecības «Aglona».

Veterānu spartakiādes programmā bija vingrinājums MS-2. Par labākajiem snaiperiem kļuva P. Ivanovs un T. Sebeko.

V. ČAKULE, sporta biedrības «Vārpa» priekšsēdētāja amata izpildītāja

OTRDIENA, 19. MARTS

TV RĪGA

- 18.00 — «Sodien». Ziņas. 18.05 — «Lauki: cilvēki un darbi». 18.20 — Multiplikācijas filma «Apburtā sala».

MASKAVAS I PROGRAMMA

- 17.20 — Hokejs. «Spartaks» — ACSK. 20.00 — «Laiks». 20.45 — «Brīnumu lauks». 21.30 — Pasaules meistarsacīkstes boksā profesionāliem supersmagajā svarā.

MASKAVAS II PROGRAMMA

- 17.30 — «Ekoloģija. Sabiedrība. Cilvēks». 18.45 — «Krievijas parlamenta vēstnesis». 19.00 — Multiplikācijas filma «Ābolu maiss».

TRESDIEN, 20. MARTS

TV RĪGA

- 9.05 — «TV monopols». 9.50 — Muzejos. 10.30 — «Pasaka, pasaciņa». 12.15 — «Logi». 13.00 — «Mākslas pasaule».

MASKAVAS I PROGRAMMA

- 5.30 — «Rīts». 8.00 — «Lietišķais kurjers». 8.15 — Multiplikācijas filma. 8.35 — Hokejs. «Spartaks» — ACSK. 11.00 — «TZD».

MASKAVAS II PROGRAMMA

- 7.00 — Rīta vingrošana. 7.15 — Mācību programma. 10.05 — «Ādama Smita naudas pasaule».

CETURTDIENA, 21. MARTS

TV RĪGA

- 9.05 — Dok. filma. 10.05 — Mācāmiem angļu valodu. 10.25 — «Apvāršnis». 11.25 — Opermūzika. 11.55 — Grigorija Vīeru poezija.

- dok. filma, kinokoncerts bērniem. 21.00 — «Panorāma». 21.30 — «Deputāta komentārs». 21.40 — Sludinājumi. 21.45 — Kinovakars: mākslas filma «Celties!», 23.35 — Nakts ziņas.

MASKAVAS I PROGRAMMA

- 5.30 — «Rīts». 8.00 — Ziņoj. IeM. 8.15 — Koncerts. 8.30 — Futbols. Eiropas kausu izcīņa. 11.00 — «TZD». 11.15 — Koncerts. 14.00 — «TZD». 14.15 — «Aizrautīgo pasaule». 14.30 — «Mihails Lomonosovs». 2. sērija.

MASKAVAS II PROGRAMMA

- 7.00 — Rīta vingrošana. 7.15 — Mācību programma. 12.05 — Ritmiskā vingrošana. 12.35 — «Irmas Hudjakovas gadalaiki».

PIEKTDIENA, 22. MARTS

TV RĪGA

- 9.05 — «Latvijas vēsture». 9.35 — «Ekrāna jaunumi». 9.55 — «Pēc zvana». 10.55 — Mākslas filma «Laika prognoze augustam».

MASKAVAS I PROGRAMMA

- 5.30 — «Rīts». 8.00 — Mākslas filma «Baltās varnas». 9.45 — Multiplikācijas filma. 10.35 — Koncerts. 11.00 — «TZD».

MASKAVAS II PROGRAMMA

- 7.00 — Rīta vingrošana. 7.15 — Mācību programma. 11.10 — «Zem Monmartra jumtiem». 1. un 2. sērija. 13.30 — Koncerts.

SESTDIEN, 23. MARTS

TV RĪGA

- 9.00 — «Rīta stunda». 10.00 — «Neatkarība». 10.30 — «Globuss». 11.00 — Teātra izrāde «Svētku gaidīšana».

- tautas tradīcijas». 17.00 — «Aicinājums». 17.50 — Koncerts. 18.50 — «Aktiera mūzs — brīnumaina dziesma». 19.50 — Ziņas krievu val. 20.00 — «Sveiciens».

MASKAVAS I PROGRAMMA

- 5.30 — Koncerts. 5.45 — Multiplikācijas filmas. 6.15 — «Sports visiem». 6.30 — Ritmiskā vingrošana. 7.00 — Izklaidējošā programma. 7.30 — «Veselība».

MASKAVAS II PROGRAMMA

- 7.00 — Rīta vingrošana. 7.15 — Multiplikācijas filma. 7.25 — Dok. filma. 8.00 — «TV par TM».

SVETDIENA, 24. MARTS

TV RĪGA

- 9.00 — Erģelmūzikas koncerts. 9.15 — «Vide-91». 10.00 — «Skabarga». 10.45 — «Skabargas» intervija. M. Lūsēna. 11.00 — «Musica humana».

MASKAVAS I PROGRAMMA

- 7.00 — «TZD». 7.15 — Ritmiskā vingrošana. 7.45 Sportloto izloze. 8.00 — «Rīta agrumā». 9.00 — «Tēvzemes sardze».

MASKAVAS II PROGRAMMA

- 7.00 — Rīta vingrošana bērniem. 7.20 — Multiplikācijas filma. 7.30 — Koncerts. 8.30 — Dok. filma. 9.05 — Mākslas filma «Dūmaka».

Glābsšanas akcija

MCSU pagasts iet bo-nēmūši atpakaļ savus midze-nus. Viņi tagad kļūs bagāti, bet mēs kolhoza niksīm kā nikuši. Sirds sāpēs sažpu-dzas, redzot, kā tā sauktais jaunšaimnieks Bērtulis no rita gaismas līdz vakara tumsai izsūc pats sevi un savus gi-menes locekļus, bērniem at-nemdam konsitūcijas garan-tes saulaino bērniņu. Bēr-tuļa kungs vecāko meitu pat aizsūtījis uz slaukšanas kur-siem Dānijā. Tad tik nu bus-viņa brauks mājās un no per-soniskajiem divdesmit ragu-lopiem slauks likpat daudz, cik viss kolhozs no savām divsimt galvām. Tas ir visistākais uz-brukums sociālisma pamat-iem. Tad jau pēc gada ar asinīm izkarotā kolhozu ie-kārta vairs nebūs vajadzīga. Un kas mums, bezsaimniekiem, maksās algu? Es negribu iet par kalpu pie tā izsūcēja Bēr-tuļa, kurš pat vienu kāpost-galvu rudenī uz lauka nevi-zo atstāt.

Nē! Tā neiet cauri! Saņe-mu dūsu un eju pie partijas sekretāra

«Izbedz!» — saku, — šo girgāšanos par darba cilvē-kul! Lai visi ir vienlīdz bagā-ti, kā tas sociālismā pieklā-jas, bet budzi savu acu priekš-ā negribu redzēt! Site ne-būs nekāda Amerika, kur dar-balauzu masas grimst naba-dzībā!

«Es vairs neesmu tā partija, es tagad esmu cita, — šis CIP agents man paziņo. — Es tagad esmu ķezberietis.»

«Atdoč man manu partiju!» — grābju šo aiz stripainās šlip-ses. «Boļševiki vairs tikai pansionāta ir, — ķezberietis savicij gimi.»

Eju uz nabagmāju. Pie tās dzīvzoga mani aptur bargs brēcienis: «Ruki ver! Strelatj hudul!» Un viens ordenois vec-is tēmē uz mani ar pirkstu.

Man no izbailēm elpa gan-driz vai ciet. Tik vien izgrūdu kā trīs stiprus vārdus, ko savā laikā no emtēes partorga sa-mācījos.

«E, tas ir mūsejais, viņš paroli zina,» — vecis nolaiž šaujamo un met ar roku uz cerīgkrūma pusē. Tur arī viens

«Corts, kā nobiedēja! Mēs mirstam, bet nepadodamies! Vai tu esi no Centra?» mani sākt pratināt ordennesis.

«Kur ir rācija? Sifri? Un kur kalašnikovs?» — ar savu pirkstu man krūtīs baksta otrs.

«No centra gan,» saku. Griubu jau piebilst, ka no kolhoza centra, bet veči ne-laiž pie vārda.

«Kādas instrukcijas? Cik il-gi masas tā var lupēt pliede-ros, ja neviens nepasaka, kas jādara. Vienmēr kāds politi-ruks ir bijis.»

Tad nu es jūtu, ka man jātur runa. Tribines nav, jāiztiek, kā ir. Nospļaujos un sāku izskaidrošanas darbu.

«Tik un tā, — saku. — Imperialistu, separālistu, men-ševiku, ulmaniešu, fašistu, trockistu, kureliešu, mahnovie-šu, ķezberiešu, banderliešu, cio-nistu un nacionālistu saujī-nas savvērestība. Mēs esam nonākuši līdz tai robežai, kad jāglābj tauta. Aicināsim pa-līgā neuzvaramo armiju. Ta-ču bezrūpībā nedrīkst sēdēt.»

Un tā nu mēs stāvam uz ugunslīnijas. Viens šnaperis aiz dzīvzoga. Otrs cerīgkrū-mā. Es aizveju aiz māksas strēka, un man arī šaujamais pirksts pacelts ir. Gaidām tau-tu. Glābsim.

Gints MOORS
(No žurnāla «Dadzis»)

36. ARODVIDUSSKOLA nākošajā mācību gadā uz-ņems audzēkņus sekojošās profesijās:
stikla šķiedras ieguves operators,
stikla šķiedras spolētāja (ar iemaņām mājturībā),
mērinstrumentu un automātikas elektroatslēdzniekus (uzņems Valmieras un tās apkārtnes jauniešus ar Valmieras uzņēmumu nosūtījumu),
sieviešu drēbnieces,
eksperimentālā daudzprofesiju grupā (uzņems val-mieriešus):
meitenēm — sanitāres—medicīnas māsu palīgi,
ekonomiskās informācijas skaitļotāji, uzskaitveži, zē-niem — instrumentatslēdznieki,
virpotāji,
frēzētāji.

Mācību ilgums 3 gadi, uzņem ar 9 klašu izglītību,
Skaitļojamo mašīnu operatori.
Mācību ilgums 1 gads, uzņem ar vidusskolas izgli-tību.

24. MARTĀ plkst. 11.00 Līvānu ev. — luteriskā baznīcā
notiks DIEVKALPOJUMS REPRESE-
TĀJIEM.
25. martā plkst. 18.00 — AIZLŪGUMS PIE REPRE-
SE-
TO PIEMINEKĻĀ Līvānos. Piedalīsies Nicgales draudzes
mācītājs.

PRECIZEJAM SLUDINĀJUMU

Mūsu laikraksta iepriek-
šējā numurā publicētajā ra-
jona sadzīves pakalpojumu
kombināta sludinājumā pa-
reizi jābūt: Līvānu ķīmiskā
līrtava nomaina nevis spal-
vas spilvenos, bet gan spal-
vu spilvendrānas.

MAINA divstābu dzīvokli ar
visām ērtībām (34 m², ir lodžija)
Līvānos pret diviem vienistabas
dzīvokļiem. Zvanīt 43877.

K. MARKSA KOLHOZAM
vajadzīgas
slaucējas,
apsēklotājs-ginekologs.
Vēlami ģimenes cilvēki.
Apgādā ar dzīvokļiem.

Sakarā ar piena piegādātāju biežiem jautājumiem par
piena sagādi no iedzīvotājiem Preiļu siera rūpnīca pa-
skaidro, ka par

pienu, kas atbilst II šķiras prasībām, rūpnīca maksā
53.5 kapeikas par 1 kg nodotā piena. Par katru izdotā
vājpiena kilogramu tiek ieturētas 9 kapeikas.

□ No tiem piena piegādātājiem, kas izmanto krājkas-
ses pakalpojumus, krājbanka ietur 1 procentu no piena
apmaksas summas.

□ Visus pārējos izdevumus, kas saistīti ar piena pie-
ņemšanu, iekrašanu un nogādāšanu līdz rūpnīcai, sedz
siera rūpnīca pati un no piena piegādātājiem neietur.

□ Visi pārējie naudas ieturējumi no piena piegādātā-
jiem, kas tiek prasīti no piena savācēju vai piena cisternu
šoferu pusēs, ir nelikumīgi.

RĪGAS RADIOELEKTRONIKAS APARĀTBŪVES TEHNIKUMS aicina uz ATVERTO DURVJU DIENĀM

1991. gada katrā mēneša pēdējā ceturtdienā plkst. 16.00
28. martā, 25. aprīlī un 30. maijā. Skolu brīvlaikā
21. martā.

□ Adrese: 226084, Rīgā, Braslas ielā 16. Jābrauc ar
13., 17., 18. vai 23. trolejbusu līdz Stārķu ielai, ar vilcienu
līdz Oškalnu stacijai.

APVIENĪBA «RAZIBA»

veic rajonu zemniekiem un saimniecībām sekojošu
pasākumu kompleksu augsnes auglības celšanā, kā
arī sniedz agroservisa pakalpojumus:

□ veic kompleksas augsnes analizes un sniedz
konsultācijas augsnes mēslošanā;

□ izgatavo agroķīmiskās kartogrammas;

□ sastāda kultūraugu mēslošanas plānus un
projektus augsnes kalpošanai un iekultivēšanai;

□ nosaka nitrātu saturu un pesticīdu atlikumus
augsnē, augos, lauksaimniecības produktos, ūdenī,
ieskaitot notekūdeņus;

□ nosaka smagos metālus un radioaktīvās vielas
augos un augsnē;

□ veic minerālmēslu lietošanas agroķīmiskās
un ekonomiskās efektivitātes aprēķinus zemniekiem
un saimniecībām;

□ izstrādā rekomendācijas ziemāju virsmēsloša-
nai (augšnes slāpekļa diagnostika);

□ identificē nezināmas ķīmikālijas, nosaka to
darbīgās vielas, kā arī sēklu kodināšanas kvalitāti;

□ piegādā minerālmēslus, augu aizsardzības li-
dzekļus, sāli, lopbarības konservantus, kūdru;

□ rajona apvienības veic organisko mēslu izveša-
nu un iestrādi, veic ceļu celtniecības darbus.

Apvienības «Razība» adrese: Rīgā, Strukturu ielā
14 a, pasta ind. 226039. Tālruni uzziņām: 552996,
551009, 552139. Rajona galvenā agroķīmijē — tāl-
runis 22348.

33. TEHNISKĀS APKOPES STACIJA «PETERNIEKI»
sagatavo autotransportu gadskārtējai tehniskajai apskatei
trešdienās un sestdienās no plkst. 8.00 līdz 20.00. Izzaņas
pa tālruni 42077.

IEPERK no iedzīvotājiem cūk-
gaju — 7 rbi, par kilogramu,
bekonu — 7,50 rbi, par kilogramu.
Tālrunis 57769.

PĀRDOD darba zirgu (ķēve,
5 gadi) Preiļos, Lauku ielā 11.

PERK bites. Adrese: Daugav-
pils raj., s. n. Nicgale, Avsejevka.
L. Mihailovs.

ERGLU LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

rīko «Atvērto durvju dienu»
12. aprīlī plkst. 11.00.

Skolā sagatavo plaša
profila traktoristu mašīnis-
tus, zemkopjus, lauku mā-
ju saimnieces.

Skolas adrese: Madonas
rajons, Ergļos, Oškarna ie-
lā 10.

REZEKNES PEDAGOGISKA SKOLA

1991. gada 21. martā
plkst. 11.00 rīko «Atvērto
durvju dienu».

Sirsniņi pateicamies radiem,
kaimīņiem, Rudzātu draudzes
prāvestam Jāzepam Pujātam un
visiem pārējiem, kas piedalījās
mūsu miļā vīra, tēva un vectēva
Jonaša Graudiņa izvadīšanā pēdē-
jā gaitā.

Sieva, bērni un mazbērni

No tevis, māmulīt, vēl staros spoža
gaisma,
To kapu velēnām un smiltīm
neizbērt.

(V. Rūja)
Skumju brīdī esam kopā ar
Ēvaldu Račko, MĀTI smiltājā
izvadot.

Darba biedri

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt
spētu.

(A. Skujņa)
Izsakām dziļu līdzjūtību Vi-
toldam Račko sakarā ar MĀ-
TES nāvi.

Preiļu rajona patērētāju bied-
riņu savienības valde un
arodbiedrības komiteja

Runājiet ar mani klusi,
Saudzīgāk kā citu dienu:
Sodien sirds man palikusi
Smagāka par sāpi vienu.

(E. Zālīte)
Izsakām līdzjūtību APOLONI-
JAS SONDORES piederīgajiem
sakarā ar viņas nāvi.
Kolhoza «Rožupe» kolektīvs

Driz pavasars, un pakalnos
plauks bērzi,
Un maigas, zaļas lapas
satrauks vējš.

Tu saulei savas acis nepaversi,
Kaut mīļas balsis tevī sauks un
sauks.

(P. Silis)
Skumju brīdī esam kopā ar
ANNAS Ludviga m. TUMĀNES
piederīgajiem, izvadot viņu pēdē-
jā gaitā.

— Kolhoza «Galēni» valde un
arodkomiteja

Pasaule ir tik milzīga,
Bet tu, tēl, man biji viens.
(L. Līvena)

Sāpju brīdī esam kopā ar Ligi-
tu, TETI smiltājā izvadot.
Klasesbiedri, audzinātāja un ve-
cāki

Viņa visus tos vārdus mācēja,
no kuriem silts gaišums ausa...
(L. Bridaka)

Esam skumju brīdī kopā ar ko-
lēģi Leontīni Anspoku, MĀSU
pēkšņi zaudējot.

Darba biedri

KOMUNISTISKĀ TERORA UPURU PIEMIŅAS DIENĀ

1991. gada 25. martā plkst.
17.00 aicinām visus REPRESE-
TĀJIEM piedalīties

ATCERES STUNDA
rajona kultūras namā.

Muzeja kolektīvs

JĒKABPILS RAJONA SAUKAS LAUKSAIMNIE- CĪBAS ŠKOLA

rīko «Atvērto durvju dienu»
27. martā plkst. 11.00.

Un galu galā — kas ir mūžs?
Viens dzīpars laika likteņpūrā,
Viens mirklis, un jau vēsums pūš
No neatgriezības jūras.
(O. Vācietis)

Kad pār kapu likst pēdējie at-
vadu ziedi, esam kopā ar tevi,
Irma, izvadot VIRU kapu kalniņā.
Smelteru fermas kolektīvs

Dusi, dārgā māmuliņe,
Mūža miegs lai tev ir saldo,
Auklē tevi rasas rīti,
Zāle klās un sniedzīgš balts.
Izsakām dziļu līdzjūtību Vla-
dimīram Cenkūram, MĀTI uz
smiltāju izvadot.

Tehniskās daļas kolektīvs

Ne sāpju vairs,
Tik mūžīgs miers.
(A. Krūklis)

Sāpju brīdī esam kopā ar Ar-
nolda Cakula ģimeni, MĀTI un
VECMĀMIŅU smiltājā pavadot.

LSB «Vārpa» RP kolektīvs

Māmuliņe dusēt iet
Baltā smilšu kalniņā,
Visas rūpes, visas raizes
Paliek kapa maliņā.

(T. dz.)
Skumju brīdī esam kopā ar tu-
viniekiem, HELENU Andreja m.
CAKULI smiltājā izvadot.

Padomju saimniecība «Ru-
dzāti» administrācija un arod-
komiteja

Manu dzīves pavedienu
Vairs nevienam nesasiēt.
Skumji, skumji skani, dziesma,
Mani klusi pieminēt.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Arnoldam Cakulam viņa smag-
jās dienās, MĀMUĻU pavadot.
Preiļu autobusu parks

Pa vienam vien un viens pēc
otra
Mēs aizejam, lai paliktu šai zemē.
(I. Lasmanis)

Izsakām dziļu līdzjūtību pie-
derīgajiem, JĀNI DĀBOLĪŅU smiltā-
jā guldot.
«Jersikas» lauku kapela

Tu esi katram viena, tomēr tikai
vienu.

Pie kuras kā pie saules bērni
turas klāt,
Un tādej ir tik grūti, zaļām
skujām birstot,

Uz mūžu smagai zemei tevī
atdot, māt.
(V. Zariņš)

Skumju brīdī esam kopā ar Al-
bertu Zagorski, MĀTI smiltājā
pavadot.
Tehniskās apmaiņas punkta
kolektīvs

Izdziest mūžs kā sveces liesma,
Izdeg tā kā saules stars.
Apklust tā kā laba dziesma,
Kas vairs sirdi neaizskars.

(J. Sirmbārdis)
Izsakām patiesu līdzjūtību Al-
bertam Zagorskim, izvadot MĀTI
kapu kalniņā.

Preiļu «Lauktechnikas» adminis-
trācija, autotransporta kolek-
tīvs